

DIARI DE SESSIONS

DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

IX legislatura

Quart període

Sèrie C - Número 259

9 de març de 2012

Comissió de Cooperació i Solidaritat

Presidència de l'Excm. Sr. Alfons López i Tena

Sessió núm. 10

SUMARI

Compareixença

de Yolanda Aixelà Cabré per a informar sobre la situació de Guinea Equatorial (tram. 357-00255/09) p. 3

Compareixença

d'una representació d'Aliança per la Llibertat de Veneçuela per a informar de les activitats d'aquesta entitat i de la situació de vulneració dels drets humans i de restricció de les llibertats i els drets a Veneçuela (tram. 357-00257/09) p. 16

Aquesta publicació és impresa en paper ecològic (definició europea ECF), en compliment del que estableix la Resolució 124/III del Parlament, sobre la utilització del paper reciclat en el Parlament i en els departaments de la Generalitat, adoptada el 30 d'abril de 1990.

El DSPC reproduceix només les intervencions orals fetes durant la sessió. La resta de documentació que acompanya la intervenció es pot consultar a l'expedient de la comissió.

Transcripció i correcció: Mallol Traductors Associats · Imprès al Parlament
ISSN: 0213-7976 (general), 0213-7992 (sèrie C) · DL: B-3.468-1982 · www.parlament.cat

SESSIÓ NÚM. 10

La sessió s'obre a les deu de matí i set minuts. Presideix Alfons López i Tena, acompanyat del vicepresident, Joan Boada Masoliver, i de la secretària, Begonya Montalban i Vilas. Assisteix la Mesa el lletrat major.

Hi són presents els diputats Elisabeth Abad i Giralt, Marta Alòs Lòpez, Gerard M. Figueras i Albà, Anna Figueras i Ibàñez, Joan Güell i Serra, Anna Miranda i Torres i Roger Montañola i Busquets, pel G. P. de Convergència i Unió; Joan Ferran i Serafini, Roberto Edgardo Labandera Ganachipi i Núria Segú Ferré, pel G. P. Socialista; Rafael Luna Vivas i Juan Milián Querol, pel G. P. del Partit Popular de Catalunya, i Pere Aragonès i Garcia, pel G. P. d'Esquerra Republicana de Catalunya.

Assisteixen a aquesta sessió la investigadora titular del Consell Superior d'Investigacions Científiques Yolanda Aixelà Cabré i els representants d'Aliança per la Llibertat de Veneçuela Oswaldo Gil Pérez i Rafael Eduardo Martínez Narváez.

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

1. Compareixença de Yolanda Aixelà Cabré davant la Comissió de Cooperació i Solidaritat per a informar sobre la situació de Guinea Equatorial (tram. 357-00255/09). Comissió de Cooperació i Solidaritat. Compareixença.
2. Compareixença d'una representació d'Aliança per la Llibertat de Veneçuela davant la Comissió de Cooperació i Solidaritat per a informar de les activitats d'aquesta entitat i de la situació de vulneració dels drets humans i de restricció de les llibertats i els drets a Veneçuela (tram. 357-00257/09). Comissió de Cooperació i Solidaritat. Compareixença.

El president

Molt bon dia, il·lustres diputades i diputats. Comencem la sessió de la Comissió de Cooperació i Solidaritat.

Com saben vostès, hi ha dos punts a l'ordre del dia, sense perjudici que al final sí que demanaré als diversos portaveus si es poden quedar una estona de cara a determinar el calendari de les properes sessions de la comissió.

Compareixença

de Yolanda Aixelà Cabré per a informar sobre la situació de Guinea Equatorial (tram. 357-00255/09)

I el primer punt de l'ordre del dia és la compareixença de la senyora Yolanda Aixelà Cabré per a informar sobre la situació de Guinea Equatorial.

Té la paraula la senyora Yolanda Aixelà.

Per altra banda, donem la benvinguda a les persones originàries de Guinea Equatorial que aquí ens acompanyen de cara a estar presents en aquesta sessió de la comissió. Moltes gràcies.

Yolanda Aixelà Cabré (investigadora titular del Consell Superior d'Investigacions Científiques)

Bé, moltes gràcies al president de la taula i a la resta de persones que són aquí aquest matí.

Abans de tot, voldria comentar que la Remei Sipi –que era una altra persona que havia de venir aquest matí a la compareixença– no ha pogut estar entre nosaltres perquè tenia una obligació laboral que no podia deixar de complir.

Bé, jo intentaré..., com que els vull explicar moltes coses en poc temps, he organitzat la informació de manera molt metòdica, de manera que aquest temps que tenim ens pugui donar prou dades.

Abans de començar, sí que és cert que voldria fer uns agraïments, perquè el que vinc a exposar aquest matí sobre la situació de Guinea Equatorial fa més d'un any que hi estem treballant... De fet, els hem preparat un dossier en què ja veuran que hi han diferents informacions al voltant de les activitats que s'han fet, i, tanmateix, de la premsa internacional, el ressò que ha tingut per a la premsa internacional tot el tema de Guinea en l'últim any.

Aquests agraïments diguem-ne que seran molt breus, però sí que vull mencionar algunes persones que han estat des del principi seguint tota aquesta qüestió que avui abordarem i la mobilització de la societat catalana. Volem parlar al PSC del Joan Ferran; a Convergència i Unió de la Beth Abat, també Carles Campuzano i Jordi Xuclà –que no són aquí, però que també s'han de mencionar–; a Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa, Jordi Miralles, Joan Boada, també Raül Romeva, que va presentar preguntes al voltant de Guinea al Parlament Europeu; del Partit Popular de Catalunya, el Rafael Luna; de Ciutadans, a Jordi Cañas, i també a Esquerra Republicana de Catalunya, en Pere Aragonès.

(L'exposició de l'oradora és acompanyada d'una projecció de xarts, els quals poden ser consultats a l'expedient de la comissió.)

I passo de seguida a presentar l'exposició. Jo he organitzat la presentació en quatre grans temes. En primer lloc, fer una aproximació de la situació de Guinea Equatorial; després em vull detenir un moment a parlar de Guinea Equatorial a l'òrbita internacional; també, a partir del tema d'aquest intent de visibilitzar el tema de Guinea Equatorial contra l'oblit, doncs, dos exemples com són el Juan Tomás Ávila Laurel i el Wenceslao Mansogo, que ara està empresonat des del 9 de febrer, i, per últim, parlar sobre la via oberta des del Parlament de Catalunya.

Bé, al voltant del primer tema, la situació del país. Cal dir que Guinea és un país ric, però amb grans desigualtats. Això és una qüestió molt específica de Guinea Equatorial. És el tercer productor de petroli i gas de l'Àfrica subsahariana, i els ingressos provinents del petroli han passat de 190 milions de dòlars l'any 2000 a entre 8.500 i 11.000 milions de dòlars, segons les fonts, el 2009. Per tant, diguem-ne, els guanys del petroli anuals són molt importants.

També, s'han de destacar les fortunes dels seus dirigents. En el cas de la revista *Forbes*, es va destacar que Teodoro Obiang és un dels homes més rics del món, que té 600 milions de dòlars. I *El País* d'aquest diumenge –que va fer un especial, igual que l'*ABC*, *La Razón*, etcètera– mencionava que el seu fill Teodorín Obiang, que és vicepresident del PDGE, del Partit Democràtic de Guinea Equatorial, té al voltant de 700 milions de dòlars, si bé el seu sou com a ministre del país és de 3.500 euros mensuals.

A nivell de situació política, es tracta d'un règim dictatorial, que recau sobre el clan esangui de Mongomo, que, diguem-ne, al voltant d'aquesta família s'ha establert una mena de cleptocràcia familiar. També és important que hi ha un sistema de monopolització de recursos naturals que al que aboca és a un saqueig permanent d'aquests recursos. També està molt estès el que són les corrupcions i les corrupteles en detriment de les polítiques públiques. També destacar les victòries electorals, que sempre estan al voltant del 98, 99, 97 per cent, del partit del PDGE, del partit de l'Obiang. I pensem que amb el referèndum nacional que es va fer per legalitzar la reforma constitucional –va tenir 97,7 per cent de vots– el que s'aconseguirà és reforçar la figura de l'Obiang. Un referèndum que, a més, era molt urgent, perquè ell està a punt de complir setanta-cinc anys i, per la constitució que hi ha, estava prohibit que cap mandatari pogués estar en el poder més enllà dels setanta-cinc anys.

A nivell també de situació política, destacar que la dictadura d'Obiang propicia episodis puntuals de terror que afavoreixen la por entre la població. És cert que no és el règim de Macías –no és comparable–, però aquests episodis puntuals de terror són molt efectius. L'últim va ser a l'agost del 2010, que es va condemnar a mort quatre persones, amb un judici sumariíssim, sense capacitat de rèplica, quatre persones guineanes que van ser segrestades en països limítrofs africans.

D'altra banda, ens trobem en un país en què hi ha un partit únic *de facto*, que és el Partit Democràtic de Guinea Equatorial –el partit de l'Obiang–, si bé s'han creat partits satèl·lits al voltant del PDGE, que si nosaltres consultem la web del Govern, veurem que apareixen com a partits polítics democràtics, que vénen a reafirmar el pluripartidisme, però no és un pluripartidisme real.

També, destacar la màxima repressió als opositors, i els abusos que es repeteixen. Ara –ja en parlaré cap al final– el Wenceslao Mansogo, que és un líder del CPDS, està detingut, està empresonat des del dia 9 de febrer.

També he de mencionar les identitats culturals que hi ha a Guinea Equatorial. És cert que l'Obiang és del grup ètnic fang, que és el grup majoritari del país –parlem del voltant del 80 per cent–, però hi han altres identitats culturals a Guinea Equatorial, com són els bubis, que tenim... –bé, després parlarem dels convidats que tenim avui–, tenim els bubis, que poden estar al voltant del 15 per cent de la població; els anobonesos, que poden estar al voltant del 2 per cent de la població; els ndowes, que poden estar al voltant

d'1,5 per cent de la població, i els bissios, que poden estar al 0,5-1 per cent de la població. Per tant, és un país divers des de la perspectiva cultural.

A nivell de situació econòmica, el 70 per cent dels guineans, que està estimada una població al voltant de 700.000 persones aproximadament, viu amb un dòlar al dia, malgrat que la renda *per capita* el 2010 era de 34.843 dòlars, que és molt per sobre del que té Espanya, França o el Japó. Tanmateix, el país és el país del món amb major diferència entre el producte interior brut i l'índex de desenvolupament humà, que, com vostès saben, és la manera de mesurar com es gasten els recursos que obté l'Estat a enfortir la societat civil i la població en general.

A nivell de la situació de la infància i de l'adolescència. Bé, dues dades que jo crec que són molt –molt– clares. Per una banda, segons l'ONU, el 14,5 per cent dels nens guineans morien abans dels cinc anys el 2008 –que és una taxa molt alta. I, a més, és molt important destacar que aquesta taxa de mort de nens menors de cinc anys havia augmentat entre 1990 i 2006, que és el moment de trobada i d'explotació del petroli –si bé és cert que eren bosses que es van trobar als anys seixanta, es van començar a explotar a partir de mitjans dels anys noranta. La segona dada, també molt important, és que, segons l'OMS, l'esperança de vida estava al voltant dels quaranta-nou anys el 2008, que també és una esperança de vida molt baixa.

A nivell de situació d'infraestructures, els talls de llum i aigua són constants allà on hi han les connexions, que no tothom les té, i, òbviament, no tothom té ni aigua potable ni llum. Per exemple, en aquesta fotografia veiem uns nens que van a buscar l'aigua. Això és diari entre les sis i les set i mitja del matí, que són els nens que van amb les galledes a agafar aigua, perquè ni es pot rentar roba ni es pot cuinar ni es pot fer re.

Tanmateix, la majoria de carrers estan sense asfaltar, fora d'alguns carrers i carreteres principals, o grans obres a Malabo 2, que és una gran ciutat satèl·lit que s'ha creat al costat de Malabo. Però, com poden veure en la foto gran també... Aquesta fotografia és quan s'acaba de cremar una casa, perquè, com que tampoc no hi han infraestructures, no arriben..., i em sembla que a tot Malabo hi havia només un cotxe per apagar els incendis. Quan hi ha un incendi a les cases de fusta, ràpidament pren i comencen a cremar les cases del voltant.

A nivell de la situació d'opositors. Primer, no hi ha professionalització política. Vostès, alguns dels quals són grans, saben que –ja va passar aquí a Espanya en temps de la dictadura– el temps de no poder tenir recursos per poder exercir la política i poder estar per la política és una cosa molt complicada. I això passa a Guinea. La societat demana veus dissidents, però la pressió dictatorial és molt forta, i els opositors són vetats a empreses públiques i privades, amb la qual cosa tampoc no tenen mitjans per sobreviure. En Plácido Micó és l'únic membre de l'oposició al Parlament guineà, amb el partit CPDS. Però cal dir que de cent persones que hi ha al Parlament només una –que és en Plácido Micó– és opositor.

A nivell de situació laboral, els treballs són molt mal remunerats, al voltant de 250 euros al mes és un sou normal, però no arriba perquè el nivell de vida és molt alt –els lloguers, el menjar, etcètera. Per tant, és un sou molt baix amb relació als preus del país. I, òbviament, els treballs més qualificats són per als expatriats: els nord-americans, els europeus, els llatinoamericans, que són els que estan fent feines qualificades amb relació a l'extracció de petroli i de gas.

A nivell de situació de l'educació, l'educació és molt precària en infraestructures, personal, materials docents, etcètera. Només el 54 per cent de la població de nens és escolaritzada. Cal dir que els guineans propers al règim estudien a l'estranger, i, segons la seva proximitat amb la família de l'Obiang poden anar des de Sud-àfrica –que és el més exclusiu a l'Àfrica, dins del que és continent africà– fins a la Xina, Rússia, el Marroc, diferents països, on mantenen unes relacions molt estretes.

I també destaca la Universitat Nacional de Guinea Equatorial, la UNGE; només té vint anys. Per tant, hem d'entendre, també, que no només no hi ha professionalització de la política, si és que, a més a més, és molt difícil per a la població accedir al món universitari. Per exemple, aquesta fotografia me l'enviaven ahir, d'un col·legi, de com està un col·legi, per exemple, per fora, doncs, a Luba –Luba és la segona ciutat més important de l'illa.

A nivell de situació de sanitat, hi ha manca d'hospitals, de metges qualificats, d'estructures materials, medicines, ambulàncies. De fet, els últims cinc anys hi ha hagut una proliferació urbana de clíniques privades molt cares, que normalment són en mans d'alts càrrecs del règim, o bé en mans de l'esposa del Teodoro Obiang.

També hi ha hagut una proliferació important de clíniques xineses –això ho veiem a les ciutats, a Bata i Malabo–, però sense aparent control. I tot això conviu amb el que és la medicina tradicional: la del medecinaire, la dels curanderos, que aquests curanderos tenen un reconeixement com a metges, tenen una filiació i un certificat mèdic. Tanmateix, destacar l'augment de la sida. No tenim dades recents, però sí que podem dir que, segons l'ONU, es va passar del 3,5 per cent de la població el 97 al 7,2 el 2001, i deien que seria un augment exponencial, amb –ho torno a recordar– una població de 700.000 persones, eh?

A nivell de situació de llibertat d'expressió, la situació de la llibertat d'expressió és que és inexistent. No hi ha diaris, ni ràdios, ni televisions lliures. Prolifera la por a expressar qualsevol crítica al règim, i hi ha una amenaça constant de detenció arbitrària als que denunciïn, o als seus familiars.

A nivell de manca de llibertat de moviments –és molt important–, les barreres militars i policials en diferents trams urbans, en moments puntuals, són molt esteses, n'hi ha molt sovint, i totes les carreteres del país i al voltant de les ciutats sempre estan sota control militar i policial. Hi han barreres, no es poden travessar; t'has d'aturar, et demanen la documentació, etcètera. I la ciutadania està sotmesa a possibles abusos i pot

perdre la vida en una barrera, perquè això passa; a banda de maltractaments. I si tens sort, pagues un extra, pagues uns diners al soldat o al militar perquè et deixi passar.

Bé, això pel que feia –vaig molt ràpida, però ja he dit que volia explicar moltes coses i tenim poc temps– a la situació del país. Ara voldria entrar breument al que és Guinea Equatorial a l'òrbita internacional i destacar alguns fets mol rellevants.

En primer lloc, el gran escàndol que va suposar l'any passat, el mes de maig, saber que s'havia encarregat el major iot de luxe del món per al fill del Teodoro Obiang Teodorín, fet que es va suspendre per les protestes. Això va donar la volta al món a tota la premsa. Jo els he donat un recull de premsa i ho tenen inclòs.

El segon tema molt –molt– important ha estat la presidència de la Unió Africana per part de l'Obiang, que ha estat molt controvertida, primer perquè va fer un suport exprés a Mubarak i a Gaddafi. De fet, sembla que es van enviar militars professionals des de Guinea per ajudar Gaddafi. I això també va enfrontar l'Obiang amb països europeus i els Estats Units pel tema de Líbia, perquè es van fer moltes declaracions contràries a l'ocupació o a l'ajut d'enviar forces, etcètera. I, òbviament, es va prohibir informar de totes aquestes revoltes àrabs el país. Va haver-hi un detingut: un periodista que per error ho va comentar a la ràdio pública, i el van detenir.

Un quart tema molt important de l'òrbita internacional és el rebuig al premi UNESCO Obiang, que ha estat suspès dos anys. Dir que precisament va ser ahir que, a la tarda, es va decidir tramitar com a premi UNESCO Guinea Equatorial, ja que hi havia una mobilització molt important de diferents institucions públiques, ONG, etcètera.

Un altre escàndol molt gran –i aquest ens està ocupant les planes dels diaris aquestes últimes setmanes– ha estat la manera en què s'han construït les polèmiques fortunes dels Obiang, que a França ja s'han tipificat, per poder-hi intervenir, com a béns mal adquirits, perquè vénen de recursos naturals d'un país que no ha estat..., vull dir que són confiscats. Llavors, això ha portat, primer, a la confiscació dels béns de Teodorín a França –que va sortir a tota la premsa. Aquí tenen, doncs, la casa que té a París. Allà, on surt el camió, és quan la policia estava retirant totes les obres –perquè tenia obres d'art, tenia absolutament de tot–, ho estava retirant la policia francesa. A sota, els cotxes que es van endur: Maseratis, tota mena de cotxes ultramoderns. I, també, s'hi ha d'afegir que hi ha hagut un control dels seus béns als Estats Units. Per exemple, a l'esquerra tenen la casa que té a Malibu; o, per exemple, a la dreta tenen el quant que va comprar del Michael Jackson –que ara el país el demana perquè considera que és un patrimoni nacional, i que veurem com acaba. En qualsevol cas, a Espanya té causes obertes.

També, a nivell d'internacional, comença a haver-hi un cert aïllament internacional. Els governs europeus, especialment França i Alemanya, han refredat les relacions, juntament amb els Estats Units. I això en els

últims mesos, arran de totes aquestes confiscacions de béns dels Obiang als diferents països. El suport internacional, per tant, ara li arriba sobretot de la Xina, de Rússia i del Marroc, a més de règims dictatorials del Congo, Camerun i Gabon, entre d'altres. L'aïllament que s'està produint a nivell internacional, que va a poc a poc, pot endurir la repressió, com mostra el cas de l'empresonament del Wenceslao Mansogo –que en parlaré ara.

Per últim, també volia mencionar, en l'òrbita internacional, que de vegades pensem que tot això queda molt lluny. Vull deixar constància que hi ha una influència del règim fora de les seves fronteres, a partir dels consolats i les ambaixades. I aquí tenim casos, persones que ens expliquen que són guineans, que tenen nacionalitat espanyola també, i que reben pressions directament de l'ambaixada, o del consultat; i viuen a Espanya, teòricament en llibertat.

Bé, ara volia destacar la tercera part de la presentació, que és destacar dos fets. En podríem destacar d'altres, però vull destacar dos fets d'aquesta oposició contra l'oblit. Primer, el cas del Juan Tomás Ávila Laurel i el segon cas, el Wenceslao Mansogo.

Sobre la vaga de fam de Juan Tomás Ávila Laurel, hem de dir que és un escriptor i assagista molt reconegut, que va marxar de Guinea, en plena vaga de fam, el febrer del 2011 –la vaga de fam la va començar allà–, després de rebre pressions de cercles propers que podien posar en perill la seva vida. Un cop va arribar aquí, va continuar la vaga de fam uns dies fins que finalment, per sort, ho va deixar. I arran de la seva vaga de fam i de tota la mobilització de la societat civil que es va organitzar –que també en tenen un resum en el dossier que els hem entregat– es van realitzar tres jornades que es van dir «Catalunya per Guinea»: una a l'abril, una al maig, una al juny. I en la del juny es van signar uns manifestos –que tenen vostès en el dossier de premsa, en el dossier que els he donat– que eren uns manifestos de recolzament a l'inici d'un procés democratitzador a Guinea Equatorial. I els manifestos van ser signats tant per polítics catalans com, per altra banda, per polítics guineans. I això ha estat un pas molt important que tampoc no s'havia produït abans.

D'altra banda, durant aquest temps, s'ha aprovat la resolució del Parlament de Catalunya –amb la qual vull acabar–, que ha estat molt important.

I, per últim, vull mencionar el treball conjunt de la societat civil guineana i de partits polítics guineans opositors, des de fa..., bé, ells treballen des de fa molts anys, però de manera conjunta i en equip estan treballant els últims mesos, estan treballant molt seriosament. I, per exemple, avui tenim presents l'Ávila Laurel –l'Ávila Laurel, com els deia, l'escriptor–; l'Humberto Riochi, que és representant del MAIB, del grup bubu, que ve expressament de Madrid; el Fameyon Salet, que és del partit federal, que és representant del grup ndowe; el Willy M'Bande, que és representant de Swale Bissio, del grup bissio. José Luis Nvumba havia d'estar aquí, però ell treballa per a temes de drets humans i ha hagut de sortir corrents a

l'aeroport perquè tenia un asil per atendre, un asil..., i no està aquí, però es disculpa.

I la segona qüestió de la qual volia parlar és de...

El president

Hauria d'anar acabant...

Yolanda Aixelà Cabré

Sí, ja vaig acabant. L'última qüestió de la qual volia parlar és de l'empresonament del Wenceslao Mansogo. El Wenceslao Mansogo és l'abús més recent de detenció arbitrària. És un metge molt conegut de Guinea Equatorial, va ser empresonat per un suposat tràfic d'òrgans, però el que sobretot ens interessa és que ell és secretari de drets humans i llibertats públiques a la Comissió Executiva del CPDS, que és el partit opositor legalitzat i amb representació parlamentària a Guinea; que ell està fent una tasca molt important en temes de drets humans, i la societat civil, la població guineana sap que pot anar a casa seva a demanar-li ajut i que ell tramita les denúncies. Per tant, aquesta detenció és un toc a la societat en general que no denunciï, perquè la persona que tramitava aquestes denúncies des del CPDS està detinguda. I és una detenció que ha estat denunciada per Amnistia Internacional, Human Rights Watch, EG Justice, etcètera.

Bé, per últim –i ja amb això acabo–, sobre, precisament, aquesta resolució del Parlament de Catalunya que vostès han fet. Jo voldria destacar quatre grans fortaleces que tenen.

Primer, la importància d'evitar els eufemismes en el concepte de dictadura. Això és molt important, perquè vostès donen exemple a científics socials, a periodistes, a moltes persones que treballen sobre el tema de Guinea, que per tenir una anàlisi rigorosa han de fer-se servir els conceptes adequats.

En segon lloc, la cohesió de partits polítics catalans. Malgrat els matisos i les diferències de les seves agrupacions, demostren que es pot treballar conjuntament i són un exemple a seguir per part dels opositors i els dissidents guineans, i ho són de debò.

La tercera qüestió, molt important: Catalunya ha emès la primera resolució a Espanya que explicita una preocupació i una sensibilitat sobre la situació de Guinea Equatorial. Vostès han fet un fet històric, que ja hi han historiadors, a la Universitat Pompeu Fabra, a la Universitat Autònoma de Madrid, jo al CSIC, que n'estem prenent nota i això ho incorporem als nostres llibres i als nostres articles.

En quart lloc, i per últim, la importància d'atendre els drets humans per sobre dels interessos econòmics. Això, en aquesta excolònia espanyola, que vostès van signar és molt important, i jo penso que és una altra manera d'enfocar el tema de Guinea Equatorial a Espanya.

I amb això finalitzo, i dono les gràcies per la seva assistència i tot el suport que hem rebut durant tot aquest temps.

El president

Moltes gràcies a la senyora compareixent. Llavors passaríem, com sempre, a la intervenció dels diversos grups parlamentaris, durant un temps de vuit, deu minuts –al voltant de vuit, deu minuts. Per tant, començaríem per l'ordre de sempre: de major a menor i al final el grup que dona suport al Govern. Per tant, en nom del Grup Socialista té la paraula l'il·lustre senyor Joan Ferran.

Joan Ferran i Serafini

Sí, moltes gràcies, senyor president. I moltes gràcies, senyora Aixelà, per la seva intervenció, que de ben segur ens l'haurem de mirar dues o tres vegades perquè ens ha aportat molta documentació i moltes dades molt interessants. També donar la benvinguda als convidats que estan avui aquí. Agrair-los la seva presència, perquè és una forma, també, de ratificar que el que vostè ens està explicant –més enllà que és veritat, òbviament–, doncs, té un recolzament important per persones que estan implicades i compromeses en una sortida en favor dels drets humans a Guinea Equatorial.

Després d'agradar-li la seva feina, permeti'm que li expliqui una cosa, que vostè segurament sap, però que em sembla important per fer un context determinat. En aquest Parlament de Catalunya fa uns anys va haver-hi també un intergrup dedicat a la política de Guinea Equatorial. I no volia esmentar-ho per res, sinó simplement perquè ens donéssim compte que s'ha produït un salt qualitatiu molt important. Quan va haver-hi aquest intergrup fa uns anys aquí, l'oposició que va venir, els ponents que van estar parlant..., el tipus de conversa que vam tenir no va ser fructífera del tot. Va ser una intervenció en què hi havia una certa, diguem-ne, desconexió entre uns grups i els altres.

I jo crec que el canvi qualitatiu que s'ha produït és que avui parlem d'una qüestió col·lectiva, d'un plantejament col·lectiu per damunt dels grups polítics, dels partits polítics, de les ètnies, etcètera. I aquest salt qualitatiu ens sembla important, perquè allò va ser com un parlament enfrontat, amb diverses opcions polítiques, i avui és una unitat global de gent molt diversa, de gent que no pensa el mateix, òbviament, que cadascú té el seu raonament, però que tenen un denominador comú, que és la denúncia d'un règim dictatorial com és el del senyor Obiang.

I això ho volia posar en relleu perquè em sembla importantíssim, no? Aquest plantejament unitari que s'està fent des de l'oposició guineana, que no és sols polític, sinó que també és civil, perquè la presència del senyor Juan Tomás Ávila Laurel també ho manifesta, perquè és una expressió civil, no és una expressió simplement política. I, en aquest sentit, aquest plantejament unitari em sembla molt important des de l'òptica que vostès ens l'han plantejat. Però també des de l'òptica dels partits polítics catalans, perquè vostès han aconseguit una altra cosa. Han vist la signatura de totes les formacions, i vostès compten en aquests moments amb el recolzament de pràcticament... de totes,

crec que de totes les forces polítiques representades en aquest Parlament.

Per tant, aquesta doble vessant unitària ens sembla importantíssima per tractar temes tan específics i tan punyents com el tema de Guinea Equatorial respecte als temes dels drets humans i les llibertats.

He dit fa un moment que la seva iniciativa compta amb aquesta vessant civil i intel·lectual. Això ens sembla molt important. No és simplement un consell de transició el que es planteja des de l'òrbita política, formada per partits, sinó també se'ns aporta que són diferents sectors de la societat guineana els que es posen en moviment.

Jo sí que li voldria fer unes preguntes, però també permeti'm un parell de suggeriments i d'apreciacions. Vostè ens ha parlat aquí de la riquesa d'aquest país, una riquesa espectacular des del punt de vista extractiu. Des del punt de vista més enllà del petroli, també té una riquesa espectacular, des del punt de vista paisatgístic, des del punt de vista d'altres recursos naturals que no són estrictament els del petroli, l'extracció de petroli. I això ho volia comentar perquè, a vegades, aquesta riquesa, molts cops, no redunda d'una forma directa sobre la ciutadania i sobre els seus drets i llibertats, sinó més aviat, sovint, al contrari. Perquè estem acostumats que una certa hipocresia, si m'ho permeten, occidental ha permès que durant molts anys països que eren clarament dictatorials, com era Líbia, com eren alguns altres països amb una riquesa també petrolífera important..., s'ha fet la vista grossa, com vulgarment en podríem dir, davant de les seves problemàtiques específiques. I només en els moments en què hi ha hagut un desenllaç determinat tots han corregut, tothom ha corregut a defensar els ideals de la democràcia, a fer el discurs democratista, etcètera.

I explico això perquè no m'agradaria que en el cas de Guinea Equatorial passés exactament el mateix. Guinea Equatorial és un país molt ric i no estaria bé que simplement perquè és un país molt ric ens tapéssim els ulls i no diguéssim i no poguéssim expressar i no poguéssim explicar què és el que passa allí. Sí que hi ha un precedent: hi ha el precedent de les primaveres àrabs, hi ha tots aquests precedents d'un esclat social en molts països, que fa que des de molts àmbits del que podríem dir el món occidental hi hagi un replantejament de com abordar les dictadures.

Però no estaria bé, perquè sovint hem vist –i a casa nostra ho hem vist, per polítics, alguns del meu mateix partit, o del meu partit federat, el senyor Bono, o el senyor Duran Lleida– com, en moments específics determinats, han deixat de banda el que haurien de ser els interessos aquests, diguem-ne, d'afavoriment d'un canvi democràtic per altres interessos de tipus econòmic, que no ens semblen en absolut d'acord... Estem en desacord amb aquest tipus de polítiques.

Creiem que és important separar negoci de política de drets humans. És normal que l'empresariat vulgui fer negoci; el que no és normal és que des de l'òrbita política es pugui fer, es pugui dir..., es pugui beneir uns determinats règims de tipus dictatorial.

Deixi'm, per acabar, perquè veig que el temps em va passant inexorablement, que li faci un seguit de preguntes, si té vostè a bé contestar-me, si me les pot contestar. A on van els beneficis de l'explotació petrolífera? Com es reparteixen? Quin nivell de benefici en treu la població? I, si no, a on es dipositen, qui els diposita, qui fa el, diguem-ne, blanqueig d'aquesta riquesa que surt del país? Aquí, de vegades, en aquest Parlament parlem d'espòli, no?, i jo crec que a Guinea hi ha un espòli familiar. Si vostè ens ho pot explicar, doncs, li ho agrairia moltíssim.

Digui'ns, també, si vostè ho sap, si hi han algun tipus d'inversions alternatives, de possible explotació de la riquesa del país des d'un punt de vista de serveis, de turisme, etcètera; si no estem en una qüestió de monocultiu, que moltes vegades a determinats règims els interessa estrictament el monocultiu, perquè perpetua la seva dominació sobre el país.

Digui'ns, també, si vostè creu que hi ha possibilitat d'una sortida democràtica. Quines característiques hauria de tenir aquesta sortida democràtica? En què, on es pot recolzar una sortida democràtica del país? Amb quin suport exterior? Si detecten vostès algun símptoma d'afebliment polític, de tal manera que hi hagi una esclatxa per on poder-hi entrar i on poder fer algunes coses, des d'un punt de vista d'un parlament democràtic, com el nostre. Quina aportació hi podríem fer, més enllà de la que es pot fer de tipus de declaracions i que, doncs, a Guinea, convenientment traduït, puguí arribar el debat que avui estem tenint aquí i que tinguin la percepció que des d'un país llunyà hi ha una solidaritat determinada en pro de recuperar elements de democràcia a nivell global.

I, per últim, si em pogués explicar, també, o si em pot dir què s'ha fet, què es fa, què es pot fer, què s'ha fet bé, i si s'ha fet alguna cosa malament també, des de la cooperació espanyola –espanyola i catalana–; quines vessants pot tenir, quines ha tingut, quina capacitat hi ha de poder transformar la realitat des d'una perspectiva d'aquest tipus.

Jo, poca cosa més, senyora Aixelà. Jo sé que li he fet un munt de preguntes, però també vostè ens ha donat una explicació molt exhaustiva, la qual li agraeixo. I tingui per ben segur que estudiarem la seva documentació amb molta atenció, i compti amb la solidaritat i amb el suport del nostre grup per seguir amb la seva feina, que ens sembla important i encomiable.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, senyor Ferran. Té la paraula, en representació del Grup Popular, l'excel·lentíssim senyor Rafael Luna.

Rafael Luna Vivas

Moltes gràcies, senyor president. Naturalment, donar les gràcies a la senyora Aixelà, que està avui present aquí, que ens ha fet una informació àmplia. La veri-

tat és que faltava temps per poder parlar de més coses, no?

Dir que algunes persones que portem alguns anys al Parlament, i el senyor Ferran, com jo, portem alguns anys, no molts, però portem els anys suficients per saber que va haver-hi una comissió en la qual es va parlar d'aquest tema... I vam quedar una mica decebuts, no?, perquè en aquella comissió va haver-hi, doncs, més que una unitat de criteris, una dispersió.

Possiblement, la primera pregunta, jo penso que ara hi ha una unificació de criteris, però la meua primera pregunta aniria a si realment encara hi ha problemes ètnics dintre, amb la qual cosa tinguin poders dintre de la població, no?, perquè això és el que més o menys nosaltres vam poder detectar en aquesta presència.

Segon. És evident que la situació de Guinea Equatorial és una situació en què el tema del petroli, i molt especialment a partir dels anys 1990, ha estat un tema important; no important i no ha col·laborat realment per al que és el desenvolupament del país, el desenvolupament social, democràtic, polític, en aquest sentit, sinó realment per a d'alguna manera fer-se forta la família d'Obiang i fer-se fort en el poder, amb una democràcia disfressada completament, perquè darrere de tot això hi ha una dictadura –són aquestes democràcies que tenim acostumades realment que darrere d'elles hi ha persones totalment autoritàries– i un enriquiment total i absolut dels recursos.

Per tant, és veritat que..., i ho diu la PNUD, que diu: «Según el índice de desarrollo humano, este crecimiento económico no se ha trasladado en una mejora substancial del bienestar de la población»; inclús, conegut amb el nom de «la maldición de los recursos», eh? Per tant, i també som conscients que hi ha tres països els quals aquí estan jugant molt importantment, que és França, que és la Xina i que és Sèrbia, els tres aliats importants en el tema de l'explotació d'aquests recursos, i les connotacions.

Segona pregunta: en aquests països, quines connotacions o privilegis pot tindre la família Obiang perquè siguin els països més benefactors, realment, d'aquesta explotació d'aquests recursos econòmics?

Un altre dels aspectes que nosaltres també tenim en compte és que vostè sap que fa poc va haver-hi una comissió del Congrés dels Diputats d'Espanya que va anar a visitar Guinea Equatorial. Aquí, se va discutir molt, i se va ficar molt pel mig el senyor Duran i Lleida; jo no tinc res en contra d'ell, i el que diré ara no és per defensar-lo, ni molt menys: hi van anar representació de tots els grups parlamentaris del Congrés –de tots–; possiblement hi va haver un o dos..., però quasi tots.

A mi el que m'interessa és, a part de la informació... (Pausa.) Miri, senyor Boada, vostè potser no hi va anar; perdoni –perdoni–, havia confós potser algun viatge a Veneçuela o algun lloc d'aquests. Escolti'm una cosa, la pregunta que li faig és: aquest viatge que es va fer, com ho valoren vostès? Quines conclusions treuen d'aquest viatge i quina repercussió ha pogut portar dintre de les relacions diplomàtiques de l'Estat

espanyol amb Guinea? O sigui, més o menys, nosaltres sí que ho coneixem, però ens agradaria saber de l'altre costat, que vostès tenen...

I ja voldria finalitzar amb un tema també econòmic. Jo sóc dels que pensa que un país, si la distribució de la riquesa es fa convenientment..., és el que fa prosperar els països. En aquest cas, no és..., diguem que és un govern autoritari i és una persona, unifamiliar, la que es beneficia, no? Per tant, si la riquesa va molt enllaçada, realment, amb el que és la distribució d'aquesta mateixa riquesa, mitjançant governs democràtics, que és el que fa falta, governs democràtics de veritat, no dissimulats... Jo la pregunta que li faria seria, doncs, la següent –i molt enllaçada amb la del senyor Ferran–: quines perspectives vostè veu, realment, de poder sortir d'aquesta situació; i, també, fins a quina mesura es pot participar econòmicament dintre de Guinea.

I finalitzo amb una dada, simplement. Amb el cop d'estat de Francisco Macías, el 1968, van ser expropiats molts catalans que tenien propietats a Guinea –molts catalans. I aquests catalans fa moltíssims anys –moltíssims anys– que reclamen aquests drets que tenien, que encara no se'ls han donat. Jo penso que a un català seria convenient –o no sé quina opinió en tenen vostès–..., que a aquestes persones, d'alguna manera, se'ls pugui reconduir aquesta situació d'expropiacions que van tindre i d'inversions de catalans que va haver-hi a Guinea, per poder també, doncs, formar part dintre d'aquest desenvolupament econòmic que es necessita, i més si estem parlant a nivell de Catalunya. Vull dir, com podríem..., perquè ells estarien disposats a tornar a emprendre les seues activitats que estaven fent. I penso que per a Catalunya això és un aspecte molt important.

També li haig de dir que nosaltres estem a disposició de poder facilitar tot el que sigui necessari i ajudar. I em consta que hi ha una fundació, a nivell de tot Espanya, suficientment important en contextos de formació democràtica, com és FAES, que col·labora amb l'oposició de Guinea en aquest sentit.

Agrair també la presència de les persones que l'acompanyen, com no podria ser d'una altra manera. I més o menys aquest és el resum.

El president

Gràcies, senyor Luna. Llavors, té la paraula, en representació del Grup d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa, el senyor Joan Boada.

Joan Boada Masoliver

Gràcies, senyor president. Agrair, també, doncs, la presència i la il·lustració que ens ha fet la senyora Aixelà, i també molt especialment als convidats guineans que estan avui aquí, no? I també agrair-li especialment el fet que ha reconegut la feina del Parlament de Catalunya i d'aquests partits polítics, perquè això no abunda, no?, aquest reconeixement. Tot i que després hi tornaré, a aquesta resolució, però també li volem agrair que un sempre se sent més satisfet si la seva feina, la feina que estem fent tots com a polítics catalans,

doncs, també té una repercussió a nivell internacional, i sobretot per aquell objectiu que nosaltres volíem, que era la democratització de Guinea Equatorial, no?

Vostè deia, en un moment determinat deia que el règim de terror no era el mateix que amb Macías; s'està referint a l'eliminació –segur– i a les tortures sistemàtiques, però amb l'Obiang continua el règim de terror, perquè amb la xifra que ens ha donat vostè que la renda *per capita* està a més de 34.000 dòlars i l'IDH és d'un dòlar al dia, o l'índex de desenvolupament humà és... Clar, això demostra..., això sí que també és... Tot i que no serveixi per eliminar físicament les persones, les elimina des d'un punt de vista econòmic, des d'un punt de vista social, des d'un punt de vista humà, que és quasi –quasi– exactament igual o pitjor, perquè aquí hi posa a tots els guineans i guineanes –a tots–, excepte l'elit, doncs, que conviu i roba amb ell, amb el senyor Obiang, la resta està en aquesta situació. I les imatges que ens ha donat i que il·lustren..., és terrible, no?

Si em permeten l'expressió, empenya molt i molt veure com en un país amb 700.000 habitants, amb una riquesa de petroli, la gent ha de viure en aquesta situació, quan només una petita redistribució de la riquesa –he dit «petita redistribució de la riquesa»– significaria que la gent podria tenir educació, salut, universitat..., viure feliçment, no?, que és el que vol, i viure feliçment en el seu país, en el seu entorn, sense que això vulgui dir que s'hagi de copiar res de la nostra civilització, sinó la seva, la seva cultura, la seva manera de ser, però amb allò vital suficient, no? I l'esperança de vida, quaranta-nou anys, no? Bé..

Aquesta és la realitat. Però, llavors, davant d'aquesta realitat, que jo..., la sap més vostè, i jo estava en la jornada que vàrem fer l'any passat i ens explicaven cada un..., i algun de vostès, bé, hi va intervenir també, va demostrar quina és la realitat, no? Però, què fem? A mi m'interessa més el que fem.

No entraré jo en algunes petites disputes en què algú volia entrar ara sobre el paper que varen fer Bono i Duran Lleida anant allà, perquè no interessa, no interessa segur a aquest objectiu de democratització i de lluita contra el terror d'Obiang, no? Ja varen fer el que varen fer en el seu moment determinat. I a mi tampoc m'interessa excessivament la restitució dels colonitzadors, no?; vull dir, de les terres dels colonitzadors. M'interessa... Bé, de fet no m'interessa, no? Durant temps espoliant també els guineans i les guineanes, com a país imperialista que actuava en aquells moments, un pobre país imperialista. Però que, evidentment, no, no, no m'interessa. M'interessa la democratització, la salut, la vida i la felicitat dels guineans i les guineanes, que en aquests moments no ho tenen.

Què fa el Govern espanyol? El Govern català no, no, no deu fer res; no ho sé. En tot cas, si fa alguna cosa i ho sap vostè, senyora Aixelà, també ens ho pot dir. Però, en tot cas, el Govern espanyol, que té més competències, si més no, i té més capacitat, més que res perquè era l'antiga metròpoli, doncs, què està fent en aquests moments? Quan dic «què està fent» no només amb propostes de resolució, com fem nosaltres –que

això segur que també en deuen fer—, sinó amb la capacitat que té d'actuar; d'actuar en favor de la democràtzació, actuar en favor de donar suport als partits democràtics, doncs, que estan la majoria a l'exili, i molts d'ells a l'Estat espanyol. De quina manera podem treure del país i jutjar—sobretot, i jutjar— l'Obiang, no?

Però també de les empreses. Jo les posaria en el mateix sac que l'acció política. Les empreses tenen una cosa que se'n diu «responsabilitat social» —o l'haurien de tenir. La responsabilitat social vol dir que també han de tenir en compte allà on inverteixen, i si aquests diners que inverteixen i els beneficis que en pot treure aquella dictadura serveixen per «matxacar» els ciutadans i les ciutadanes, «matxacar» el poble, com està fent, evidentment, Obiang. És indecent la fortuna que vostè ens ha explicat d'aquests personatges. És indecent, doncs, que puguin tenir aquests diners, quan els seus conciutadans viuen en la situació que viuen.

Què fa el Govern espanyol? I, si més no, què fa..., no sé què pot fer. Hi ha un nou govern, i, en tot cas, també encara no hi són a temps... Però, en tot cas, també m'interessa què ha fet el Govern anterior, i sobretot què pensen vostès que ha de fer el Govern espanyol en aquest sentit, no? I insisteixo també en les empreses, eh?, molt relacionades amb el petroli.

I a mi m'agradaria poder saber —no cal que ens ho digui avui, ens ho podria fer...— les accions repressives que estan fent l'ambaixada i els consolats a Espanya, perquè aquí sí que podríem actuar. I si evidentment també aquí, a Catalunya, el consolat està fent aquestes actuacions repressives, ens agradaria saber-ho, perquè algunes actuacions podríem fer nosaltres també a aquest nivell, no? No només a nivell d'alguna resolució, sinó d'alguna actuació concreta davant aquests consolats, o fer alguna acció concreta davant aquests consolats per denunciar la repressió que fan als ciutadans de l'Estat espanyol guineans, però que tenen passaport espanyol.

I l'altra..., les dues últimes qüestions. Aquella reunió del juny de l'any passat, a mi em va agradar perquè demostrava la maduresa de l'oposició democràtica guineana, que ja estava explicant quines eren les seves propostes de sortida, no? Allà hi havia diferents persones —que m'anava apuntant en la meua llibreteta—: el senyor Severo Moto, el senyor Humberto Riochi —que també està aquí. I estava bé perquè deien: «Estem pensant, primer..., el primer, bàsic: treure el genocida i corrupte dictador Obiang», no? Això serà difícil, perquè no sé què fan també els altres països europeus; algunes cosetes, però poquetes. La seva acusació —jo crec que això és inevitable— per robatori i per haver matat i per haver posat a la pobresa molta gent. I sobretot aquesta democràcia, no?, federal.

Em va agradar aquella maduresa —suposo que des del desconeixement també meu— de saber que una de les causes de l'enfrontament, i que el fang Obiang va potenciar, era l'enfrontament ètnic, no? En aquest cas, els fangs dominen, controlen la resta, no? I, però, aquesta percepció de l'oposició de dir: «Aquest és un altre problema» —que passa en molts llocs d'Àfrica, i que podríem fer-ne una descripció— «Detectem aquest problema abans que aquest problema ens esclati. La

primera opció, treure l'Obiang; segon, una democràcia.» I feien propostes de democràcia federal, no?, on, evidentment, totes les ètnies, a més a més, distribuïdes geogràficament, algunes a Bioko preponderant, altres al continent...

Bé, doncs, a mi em semblava —no sé en quina situació està—..., i sobretot el fet que tots junts, cada un amb diferències, no?, hi havia algun règim confederal —bé, això ho coneixem bastant aquí també, no?—, federal, l'altre autonomia... Hi havia aquesta... Però, bé, és igual, ens entenem perfectament. L'objectiu principal: que la riquesa ètnica no signifiqui enfrontament o impossibilitat per crear una democràcia. A mi em sembla genial aquest esforç perquè jo sé..., no, jo sé, no, m'imagino, perquè jo no ho sé, que ha de ser difícil, perquè l'enfrontament ètnic sempre s'ha utilitzat per dictadors, colonialistes, etcètera. I això ha fet molt de mal a l'Àfrica, i està fent molt mal a l'Àfrica, no? En canvi, la maduresa de l'oposició guineana de dir: «Sí, sí, evitem aquest enfrontament ètnic que ens pot situar..., i que a algú li pot interessar, i busquem un sistema de democràcia federal, confederal...» Bé, això ja s'ho fan, no?

I l'última. A part de propostes de resolucions —i acabó—, què podem fer més? És que això..., ja hem acabat, ja hem fet la proposta de resolucions. Però a mi m'agradaria... A mi ara no se m'acut, des del punt de vista, diguéssim, polític i des del Parlament de Catalunya..., però sí que ens pot dir, o vostès, a veure quines actuacions podríem fer, quines pressions podríem fer per ajudar a la democratització de Guinea Equatorial.

Gràcies, senyor president.

El president

Moltes gràcies, il·lustre senyor Boada. Té la paraula, en representació del Grup d'Esquerra Republicana de Catalunya, l'il·lustre senyor Pere Aragonès.

Pere Aragonès i Garcia

Moltes gràcies, senyor president. Bé, en primer lloc, a la senyora Aixelà volem agrair-li la compareixença. Perquè, malgrat que el temps era limitat, crec que ha estat molt completa, ha tractat tots els temes que s'havien de tocar, i ara en el torn de respostes tindrem l'oportunitat d'aprofundir en alguns aspectes de la compareixença. I, a part, agrair-los també el compromís amb Guinea Equatorial. I també, doncs, agrair avui la representació de ciutadans de Guinea Equatorial que ens acompanyen.

Nosaltres, com a diputats al Parlament de Catalunya, estem aquí per defensar la nostra ideologia, el que creiem que és..., els interessos que són millors per als ciutadans del nostre país. Però ho fem en un context que, malgrat totes les dificultats, és un context democràtic, i, per tant, tenim facilitats. Fer això en una situació de dictadura és molt més difícil, i moltes vegades els porta a arriscar la seva pròpia vida i a molts a patir l'exili. Per tant, el fet que avui estiguin vostès aquí, per nosaltres, que fem el mateix que vostès, que és defensar el que creiem, cadascú des del seu punt

de vista, que és el millor per als ciutadans del nostre país, doncs, sabent les dificultats que vostès estan passant per fer aquesta tasca –que és la mateixa que fem nosaltres aquí–, des de la societat civil..., els hem de dir que per nosaltres són un exemple de lluita i de constància, i crec que ho hem de reconèixer aprofitant aquesta intervenció.

Bé, nosaltres compartim el contingut del que se'ns ha exposat, perquè, a més, són dades plenament objectives, en les quals no hi ha opinió, sinó que és la constatació d'una situació, la que es viu a Guinea Equatorial, que genera una perplexitat important, perquè veiem que és un país que podria situar-se entre els països amb una societat i una economia..., on es repartís més la riquesa de tot l'Àfrica, per dimensió, per possibilitats, per potencialitat econòmica. La diferència entre el PIB *per capita* i la distribució de renda és impressionant. I, per tant, quan es veuen aquestes possibilitats, i la realitat és que aquestes possibilitats no es poden portar a terme perquè hi ha una cleptocràcia que domina el país, doncs, això ens motiva a actuar, no? I al nostre grup el va motivar a actuar, per exemple, presentant la proposta de resolució, que es va aprovar amb el consens i amb aportacions dels altres grups. I creiem que hem de seguir treballant en aquesta línia, no?

Llavors, jo tinc algunes preguntes. Com podria caure el règim dels Obiang, no? És a dir, això és complicat, és la feina que estan fent, però, en tot cas, el factor internacional és important. I l'aïllament internacional, quan hi ha un domini tan gran sobre els mitjans de comunicació, quan hi ha un domini tan important sobre l'economia, quan es força la sortida del país, a causa de la repressió, dels sectors que poden liderar una alternativa, doncs, evidentment, l'aïllament internacional és un factor clau.

I, en aquest sentit, nosaltres volem preguntar quin paper podria realitzar el Govern espanyol. A nosaltres, com a partit d'Esquerra Republicana, ens agradaria que el Govern de Catalunya pogués realitzar un paper més important, però també som conscients de les competències que tenim de moment. I, per tant, doncs, no..., qui pot tenir una capacitat d'incidència més important és el Govern espanyol. I, en aquest sentit, preguntar-los si tenen coneixement que el nou Govern, a través del Ministeri d'Afers Estrangers, hagi tingut..., si té algun tipus de relació –que es pugui explicar, evidentment– amb l'oposició de Guinea Equatorial.

I, després, preguntar també pel paper de la Unió Europea. Perquè, evidentment, la Unió Europea en tot el que són els intercanvis comercials, i això pot influir bastant en la..., és un aspecte important en les relacions internacionals. I moltes vegades és una qüestió que utilitzen els governs per legitimar-se, el fet de tenir uns tractats que els donin un cert reconeixement davant d'institucions com la Unió Europea, no? Per tant, aquí creiem que també hi ha un camí a fer en l'àmbit de la Unió Europea, i que els diferents grups parlamentaris d'aquí, que també, doncs, d'una manera o altra estem presents al Parlament Europeu, podríem treballar.

I en aquest sentit, clar, és a dir, fa uns quaranta o cinquanta anys, el paper de les antigues metròpolis era molt important com a referència que podien tenir els nous estats independents. Però avui hi ha noves potències que hi estan actuant, i en el cas de l'Àfrica hi ha una potència com és la Xina –que directament està comprant el continent– que té una presència molt important d'assegurar-se bones posicions, sobretot en el que són els recursos energètics i minerals. I, per tant, preguntar quina pot ser la influència que pugui tenir la Xina també –que s'ha explicat, també ha sortit a la compareixença–, però quin paper pot tenir la Xina en aquesta legitimació i continuïtat del règim dels Obiang.

I després, finalment, acabar com ha acabat el diputat Boada i la resta de diputats. És a dir, nosaltres ens oferim, ens posem a disposició per ajudar en aquest procés de transició cap a una vertadera democràcia i respecte als drets humans a Guinea Equatorial. Vam impulsar i vam acordar aquesta proposta de resolució, que, doncs, celebrem que hagi estat ben valorada.

Treballarem per tal que el Departament d'Interior de la Generalitat garanteixi i continuï garantint la seguretat dels ciutadans de Guinea Equatorial que es poden sentir amenaçats pel consolat. Hi ha un cas semblant –que vam tractar fa poques setmanes–, que és el cas de Síria, on hi ha un consolat que està fent una tasca semblant. Per tant, i en aquest sentit, doncs, ens consta que el Departament d'Interior –perquè així se'ns va fer saber– hi estava treballant, per garantir la seguretat. Per tant, aquí també ens hi hem de posar. Podem treballar també en l'àmbit de la Unió Europea. I amb el nou Govern espanyol, doncs, també que tinguï una actitud en aquest sentit molt més favorable al sentit general del que avui estem expressant aquí, no?

Però, en tot cas, si hi ha més coses que puguem fer, ens ho han de dir vostès. I nosaltres, evidentment, estem a disposició. Per part nostra, res més. Hi ha moltes preguntes, i suposo que haurà de contestar-les totes de cop.

En tot cas, reiterar l'agraïment per la seva compareixença, senyora Aixelà, i també per la presència d'aquests ciutadans de Guinea Equatorial que avui ens acompanyen.

Gràcies.

El president

Moltes gràcies, senyor Aragonès. Per últim, en la intervenció dels grups, té la paraula la representant del Grup de Convergència i Unió, la il·lustre senyora Marta Alòs.

Marta Alòs Lòpez

Moltes gràcies, president. Bé, donar les gràcies per aquesta compareixença a la senyora Aixelà. Ha fet una exposició, doncs, que hauríem volgut que s'hagués allargat més temps, però el temps és el que tenim, no?, i, com diu el diputat Ferran, és inexorable el pas del temps. Per tant, li ho agraïm molt. Donem tam-

bé la benvinguda als representants de..., ciutadans de Guinea, perquè hagin estat tan amables de venir aquí.

Vostè, la seva exposició... Jo ahir, doncs, preparant una mica la compareixença, reflexionava ahir sobre les diferents vares de mesurar que els governs occidentals tenen per mesurar un o altre país, segons el moment i –no ens enganyem– també segons els interessos de cada país, no?, que aquí és per on plora la criatura, jo crec, no?

Bé, quan van començar a esclatar les revoltes àrabs, la major part d'Occident sembla que es va girar d'esquena –va costar– davant de les dictadures d'aquests països, no? I, en canvi, es percep que les dictadures africanes es veuen amb una certa tebior. Ara sembla, doncs, també..., la seva exposició també demostra que hi ha hagut un canvi en aquest sentit, no?

De fet, és una història tràgica, la de Guinea, perquè –ja ho han exposat altres companys; sé que repetiré alguna de les coses que han dit altres diputats– era una antiga colònia espanyola que, doncs, quan marxa, quan la deixa –passa sovint, no?–, quan Espanya marxa no deixa ben estructurat aquell país perquè hi hagi una transició democràtica, i, per tant, la cosa va anar de mal en pitjor, no?, de Macías a Obiang.

Bé, tot i la tebior que estic afirmant, sí que s'han fet moltíssimes denúncies; recordo, per exemple, Amnistia Internacional i d'altres associacions. De la mateixa manera, doncs, que els partits polítics guineans han anat acusant Obiang de tortura, assassinat, etcètera. Per tant, aquestes denúncies ja s'han fet.

Nosaltres li agraïm moltíssim la informació que vostè ens ha aportat en la seva intervenció, perquè és molt important difondre el missatge, sensibilitzar la gent, sobretot la gent que no té coneixement d'això, perquè les notícies són tan ràpides, passen tantes coses, i moltes vegades tràgiques, a tots els països del món, doncs, que una notícia aixafa l'altra. I, per tant, sensibilitzant la gent podrem arribar, doncs..., allò que diem: si no denúncies no existeixen, no?

Per tant, és molt important –també ho han dit altres diputats– la unió entre els partits. Jo no vaig estar en les darreres jornades –hi va estar la diputada Beth Abad, que ha fet un treball en aquest sentit encomiable. Però la unió entre partits és molt important, sobretot fins que s'arriba a la llibertat del propi país. Després, els partits polítics ja discutiran sobre el model, les ideologies, etcètera, de la mateixa manera que ho fem nosaltres. Però democratitzar el país, arribar a la plena llibertat d'aquest país, doncs, per mi crec que és prioritari.

També aquest tema s'està treballant des de la Comissió d'Acció Exterior i de la Unió Europea. Aquí he trobat algunes resolucions que posen damunt del paper la importància que dóna Catalunya a aquest aspecte. Nosaltres li agraïm moltíssim aquest reconeixement que vostè ha fet del Parlament i de Catalunya, per dir..., som els primers que som sensibles a aquesta situació i que demostrem la preocupació que tenim per Guinea, no? Però nosaltres, doncs, des de la Comissió de Cooperació el que fem és més aviat fer ressò i des-

tacar el tema dels drets humans i la seva violació sistemàtica, no?, com es fa palès.

Recordo quan l'any 2010 la formació de Convergència per a la Democràcia Social denunciava als mitjans com el ministre d'Educació havia aturat dotze estudiants que anaven a Espanya, no?, a l'aeroport de Malabo, dotze estudiants que havien estat becats pel Govern espanyol, arran d'un conveni, per apropiat-se de les seves beques, no? No sé com va acabar tot plegat, si aquests estudiants van poder marxar, però em va l'efecte, doncs –no he seguit la notícia–, que va acabar molt malament.

Per tant, parlem de corrupció, parlem de tortures, d'assassinats, d'un règim dictatorial, que no s'escapa dels patrons clàssics, eh? El que ens ha explicat vostè són els patrons clàssics de qualsevol dictadura, sigui més sagnant o en sigui menys, no?

Parlem –i això ja s'ha dit– d'un país productor de petroli, que, a més a més, té uns ingressos *per capita*..., els més alts de tot Àfrica, i, en canvi, té un 70 per cent de la població que viu dins de la més extrema pobresa, i, a més, manllivant els seus recursos naturals, encara, diguem-ne, la desertitza més, no? Dins d'aquestes pautes clàssiques.

Ens preocupa moltíssim que un país que és el tercer productor subsaharià de petroli i de gas, amb 1 milió d'habitants, no iniciï un procés important de democratització. Sembla que la cosa no va per aquest camí. Si tots –perquè aquest és un problema global– ens hi posem a treballar en el mateix sentit, perquè això repercuteix..., tot el que passa en un racó del món, doncs, ens acaba repercutint a l'altre costat del món, no? Per tant, és important que tots ens hi posem a treballar.

He parlat del front comú que s'ha de fer per part dels partits polítics. Aquí s'ha dit que en una altra jornada no va ser així. Per tant, celebri que aquesta unió actual dels partits polítics sigui per fer aquest front comú. I també és important que es denunciï –cal ser molt valent, eh?– les detencions, les tortures, la violació sistemàtica dels drets de molts éssers humans.

I, després, també, vostè també ho ha citat, quan parlava del 9 de febrer, que la dictadura guineana detenia una persona molt important, que era el Wenceslao Mansogo, que és el secretari de drets humans de l'únic partit actual a l'oposició... És un reconegut metge, molt important; vostè ha dit que falten metges, per tant, un menys, eh? Una persona molt reivindicativa, molt compromesa amb el país, ha fet molts simposis internacionals, i, a més, té un reconeixement a través del seu treball diari. No parlaré del motiu pel qual ha estat acusat, per aquest delictes, doncs, bé, escabrós, no? –vostè ja l'ha citat, no ho faré jo, però vull dir... És el que s'ha dit, però al darrere ja veiem que hi ha un rerefons cent per cent polític, darrere de l'absurditat d'aquestes acusacions, no?

Es deia que què es podia fer?, eh? –què es podia fer? Nosaltres també li ho preguntarem: què es pot fer? Doncs, de moment el que podríem fer –i ja ho avancem aquí, en seu parlamentària– jo crec que és una iniciativa, que el nostre grup parlamentari endegarà,

per demanar la llibertat d'aquest metge, del senyor Mansogo. Una iniciativa a què ens agradaria que se sumessin la resta de grups polítics al Parlament i que podria anar en el sentit d'elevat al Govern espanyol, doncs, una petició des d'aquí, del Parlament, de part de tots els grups polítics, perquè demanessin la plena llibertat del doctor Mansogo.

També s'ha dit: «Què es pot fer més?» Home, tenim un manifest; un manifest que vam signar, doncs, tots els grups polítics i que jo crec que està exemplaritzat en quatre punts, molt importants. I Déu n'hi do si avancéssim en aquest camí, jo crec que arribaríem al final del trajecte que tots i totes desitgem.

La seva exposició ha estat molt clara, molt concreta. Només un interrogant, en la darrera part que vostè parlava de la UNESCO, d'aquest premi. Com és que a la UNESCO se li havia passat pel cap fer una cosa d'aquestes, no? Vostè diu que ahir a la tarda, doncs, es va canviar la denominació del premi. Però, com és que a la UNESCO, una organització tan important, que treballa a favor dels drets humans, se li passa pel cap, doncs, que en un premi hi pugui anar el nom d'un dictador? Com és això?

I ja vaig acabant; només preguntar-li això. La transició democràtica no és senzilla, no ho és per a cap país, eh? Jo sóc molt crítica amb la transició que es va fer a Espanya. Va deixar molts serrells, molts serrells que estan repercutint molt negativament a la nostra nació, a Catalunya. Com es podria fer, doncs, millor en un país tan complicat –tan complicat– com pot ser Guinea?

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, senyora Alòs. Bé, doncs, passem a la part de contestació, resposta, com vulgui fer-ho la senyora compareixent. Li recordo que té vint minuts per fer-ho, respecte a tots els grups. Per tant, li demano un esforç, evidentment, de síntesi i de concreció.

Moltes gràcies.

Yolanda Aixelà Cabré

Molt bé, moltes gràcies. Procurarem..., vint minuts, a veure, perquè són moltes preguntes, de tots vostès. Ja veurem, jo aniré a pams, i segurament alguna contestació pot anar a més d'un grup.

Començaré per ordre d'intervencions, amb les aportacions del senyor Joan Ferran. Bé, jo estic d'acord amb el plantejament, la presentació que ha fet de la situació, hi estic plenament d'acord, i, a més, penso també que és adient que nosaltres ens plantejem quines coses es podrien fer i cap a on es podria mirar. I sobretot perquè aquesta riquesa del país pogués revertir en la població; i que, tanmateix, pogués haver-hi una participació del Govern espanyol, de l'Estat espanyol, dels espanyols, no?

Llavors, per una banda, jo penso que aquest esclat social de la Primavera Àrab –que és cert que som molt

conscients que es va donar al món àrab, però no hem tingut aquestes informacions que s'han donat a l'Àfrica subsahariana– és un signe –i que òbviament a Guinea també ha repercutit– que és cert que les coses canvien, i que la població cada cop més sap que hi ha tot aquest volum de negoci al voltant dels seus recursos i que no arriba a la població en general. Llavors, en aquest sentit, que és el que deia, és un país molt ric en cultures, en petroli, en paisatge..., cap a on pot anar? Doncs, precisament podria anar cap a una redistribució més justa dels recursos, havent-hi com hi ha una població tan petita, de 700.000 habitants, amb els més optimistes.

I, en aquest sentit, jo penso, també, i això penso que és l'esperit de la resolució que vostès van aprovar, que es poden fer negocis atenent els drets humans. Guinea Equatorial és un país petit, és un país amb poca població, que el dia que hi hagi un procés democràtic les empreses que hi treballen continuaran treballant-hi, simplement en comptes de fer traspassos en uns comptes corrents molt concrets i tenint socis guineans, segurament, serà tot molt més transparent. I, a més, aquestes empreses podran tenir..., poden tenir davant uns partits, unes estructures polítiques difuses i una estructura d'estat que arribi després a la població i que es pugui desenvolupar amb tota equitat.

Per tant, en aquest sentit es poden fer negocis i es poden respectar els drets humans, i és més fàcil..., jo diria, dels països africans on es pot fer, Guinea és el més fàcil. Perquè, a més, no parlem d'un país altament militaritzat –no ho és–; o sigui, hi han moltes característiques de Guinea que ens mostren que és una via fiable i possible. Aquestes empreses, simplement, haurien de fer les coses d'una manera diferent.

Empreses espanyoles –i potser aquí barrejaria algunes de les preguntes que han sortit– n'hi han, però són poques. En realitat, el volum de negoci és un volum que resta als Estats Units, a França, a la Xina, a Rússia, al Marroc –Mohamed VI té empreses amb Teodoro Obiang; vull dir, les tenen a mitges, i les tenen al país i les tenen també al Marroc i a altres països. Per tant, en aquest sentit, és cert que hi ha tota una part dels negocis que ja està molt copat, no? I és cert també que el que es demana de drets, o el que demana la societat de l'ètica, etcètera, això no passa a la Xina ni a Rússia, però sí que passa a països com els Estats Units, com França, com Espanya, que hi ha un clam de la societat civil, i de diferents partits polítics, per fer les coses de manera diferent. I només així podem entendre que s'hagin intervingut els béns a França i als Estats Units. Són grans fortunes. Estan intervingudes. Per tant, podem separar els negocis dels drets humans, però fent-los convergir, perquè és coherent fer-ho convergir. I en aquest sentit ho hauríem d'intentar.

Feia moltes preguntes sobre on van els diners i com es dipositen –d'aquest petroli–, etcètera. Sobre això jo destacaria –per no allargar-me–..., hi ha un periodista molt conegut, que és el Ken Silverstein, que treballa per a *Foreign Policy*; ell –ens consta perquè ens comuniquem sovint– és una persona que està fent seguiment en diferents espais, i, tanmateix, puc dir, perquè en aquest cas jo he rebut un missatge directe, que

hi han diferents institucions nord-americanes, FBI, CIA, que estan investigant també on van els fons; i resulta que van pel darrere, per exemple, d'aquest periodista, no?, que va molt per davant de com fer el seguiment d'aquests diners, no?

Però, bé, els diners surten, arriben les maletes plenes de diners... Crec que va ser la casa de Malibu que la va pagar en efectiu. Eren maletes i maletes i maletes de dòlars, milions de dòlars que es van pagar en efectiu, amb la qual cosa aquests diners no van passar per banc, etcètera.

Inversions alternatives a Guinea? Jo crec que ja ho ha dit vostè: serveis i turisme. De fet, està la construcció, però és que el que visita –jo vaig molt sovint a Guinea– molt Guinea i està allà i viu allà, o sigui, s'hi passa temporades i no en un hotel de luxe, sinó en una casa d'algú, i viu sense aigua, sense llum i tot això, doncs, veu que és cert que la construcció està copada pels xinesos, bé, i pels egipcis i els marroquins, però –i, per tant, podria ser una entrada d'Espanya– jo crec que això està molt vetat. Però a tot el tema del turisme i dels serveis està tot per fer. I Repsol és cert que, casualment, tot just quan va haver-hi canvi de Govern a Espanya, que va entrar el Partit Popular, va retirar el seu interès de continuar explotant les bosses de petroli que tenia assignades, o els espais que tenia assignats. Per tant, jo penso que aquí també s'ha picat l'ullet; o sigui que, en aquest sentit, hi ha un canvi, a Guinea hi ha un canvi.

Si hi ha possibilitat d'una sortida democràtica? És clar, és evident que hi ha una possibilitat, sobretot pensant que és cert que en Teodoro Obiang –com tots, ens fem grans i ens morim– és un senyor que ara farà setantacinc anys; vull dir que no pot estar-hi sempre, encara que vulgui. El problema és que..., és cert que ha preparat la successió en el seu fill Teodorín, i és cert que, si no s'està a sobre del procés, és possible, perquè, de fet, amb la nova reforma de la constitució ja ha establert que hi haurà un vicepresident que pot substituir el president...; i, per tant, aquesta successió ja està més o menys arreglada. Per tant, aquí caldria veure cap a on podria anar això. Però és evident que hi ha una possible sortida democràtica.

I això em lliga també amb les qüestions que plantejava el senyor Rafael Luna. Aquesta sortida democràtica cap a on pot anar?, i, de fet, ho ha comentat el senyor Boada, ho ha comentat també el company d'Esquerra Republicana, ho comentava també Marta Alòs. Jo penso que és... Nosaltres hem de pensar en un procés històric amb una colonització que es va establir a partir de la màxima colonial que era *divide et impera, divide y vencerás*. I aquesta màxima és la que va servir per estar en temps colonials, i que durant el període postcolonial les dictadures han fet seva.

Llavors, jo estic completament d'acord amb el senyor Rafael Luna –i, a més, és la sensació d'altres diputats que van estar en aquestes converses i aquestes trobades amb partits opositors guineans– respecte que hi havia molta tensió i molta conflictitat interna. Era com si hi hagués el conflicte ètnic, o que hi haguessin molts problemes de comunicació. Bé, són quaranta

anys de dictadura, són quaranta anys de desconfiances, de malentesos, i de no comunicar-se. Això des-trossa qualsevol oposició. Si bé és cert que hi han moltes persones, diferents partits i societat civil que hi han estat molt de temps, porten molts anys, alguns estan molt cremats, perquè veuen que no se'n surten.

Quina diferència hi ha d'ara a fa un any? Doncs, simplement que seuen junts i parlen. I intenten fer un full de ruta. Això és impressionant –això és impressionant. És un camí difícil. És un camí difícil perquè –i permetin que parli amb molta sinceritat, que jo crec que és el que vostès esperen– els diferents partits polítics que formen part de l'oposició a Guinea, i que volen estar en aquests treballs, tenen por de no estar prou representats ni tenir prou protagonisme quan s'arribi a una solució democràtica. Per tant, hi estan, però no saben fins a on es poden comprometre, o els convé arribar fins al final del compromís.

Després hi ha tot el tema de les diversitats culturals, de les identitats ètniques, que és una qüestió fonamental en la sortida democràtica, perquè no es pot fer veure que no hi és, perquè hi hagi un grup que sigui un 2 per cent, o un altre que sigui un 14; o sigui, és un problema. No és un problema, és una realitat de riquesa, com deia el diputat Joan Ferran. És una riquesa que s'ha de mantenir i s'ha de preservar.

I ells parlen de fer una solució federal. Aquesta solució federal podria ser una solució perquè tothom es vegi representat. Ara bé, han de superar el fet que, durant molt de temps, estigui prohibit, hagi estat prohibit i encara ho està, per exemple, tenir un partit polític en termes culturals. Això està prohibit a Guinea. El MAIB està perseguit a Guinea. El partit ndowes té problemes a Guinea. O sigui, ens trobem amb uns grups polítics que s'han hagut de formar a l'exili perquè era impossible i inviable fer-ho dins del país. Si bé, jo els demano que, quan pensin en una persona guineana, pensin en termes transnacionals. Això és el que fem els científics.

Són persones que estan aquí, que estan allà, que van i vénen, o que tenen família allà, propera, amb la qual estan en completa relació. Per tant, és cert, podem dir que hi han partits polítics ètnics que s'han fundat a l'exili. És cert, però això no minva la seva importància ni la seva legitimitat, que la tindrà el dia que puguin tornar al seu país i defensar els seus drets.

Per tant, quin és el pas endavant en aquest últim any? Que s'estan seient persones de diferents partits polítics, de diferents sensibilitats, persones de societat civil, que tenen abans de tot com a compromís principal denunciar la dictadura d'Obiang i arribar a una solució de consens. I el consens –com va passar a Espanya– passa per seure amb tothom, no amb l'Obiang, probablement, però sí seure amb persones que formen part del règim. Però, com tot, els règims mai són completament blancs o completament negres. I, per exemple, si jo hi puc anar, igual que molta altra gent hi va sovint, és perquè el règim és molt divers, i hi ha persones que estan al règim que no estan d'acord tampoc amb el règim, però formen part del règim, no?

Per tant, jo penso que la diferència amb l'últim any és aquesta. Ara, és molt solitari, el camí que estan fent és molt difícil. Estan sols, no tenen finançament. S'estan trobant a Barcelona, a Madrid, a Bilbao, triant diners de les seves butxaques, quan tots estem en crisi, i els guineans més, perquè no tots han tingut la possibilitat de promocionar-se professionalment com nosaltres, que jo puc arribar a investigadora del CSIC i probablement un guineà ho tindrà molt més difícil. Doncs, estan fent una tasca que no sabem a on arribarà, però que, arribi a on arribi, se'ls ha de felicitar perquè per primer cop poden seure, i poden anar salvant a poc a poc –perquè això és un camí que necessita el seu temps– les diferències, respectant l'altre i entenent que hi ha un grup bubi que té unes conignes, un grup ndowes, que hi ha una qüestió que és de millora de la societat en general, de la societat civil, que és un fet total, que de fang a bubi és transversal; i això és la màxima que tenen i a partir de la qual treballen.

Per tant, com poden ajudar, o què podem fer des del Parlament de Catalunya? Jo, en aquest sentit, és cert queestic aquí com..., o sigui, en la meua compareixença apareix que sóc investigadora del CSIC, i ho sóc, i és cert que una de les meves especialitats és el tema de Guinea Equatorial, però jo, tanmateix, em sento persona que forma part de la societat civil i que participo de la societat civil. Nosaltres, com a societat civil, la gent que treballem, com la Remei Sipi i altres persones, estem al darrere, però tampoc..., tenim els mitjans que tenim, o tenim la capacitat que tenim. Vostès, els polítics, tenen més –més– possibilitat de fer coses realitat, perquè en un moment determinat poden, com ara, posar-se d'acord per ajudar que es faci un full de ruta.

Llavors, aquest seria, per exemple, el recolzament que podria fer el Parlament de Catalunya, amb un cert seguiment. D'entrada, la idea que han presentat..., la proposta del Grup de Convergència i Unió de demanar la llibertat del Wenceslao Mansogo és extraordinària. Aquest senyor no hauria d'estar en presó. I és bo que, igual que altres governs, com França, com els Estats Units, que estan plantant les coses –va haver-hi dos emissaris francesos la setmana passada, van estar un dia només a Malabo, per parlar amb l'Obiang; hi van estar vint-i-quatre hores i van marxar, perquè es veu que les negociacions tampoc, diuen, no van sortir del tot bé–..., però hi han pressions d'altres països. Doncs, Espanya pot pressionar, també.

El Wenceslao és un exemple de tot el que es pot fer. Una comissió parlamentària que hi anés, un seguiment d'aquesta plataforma que estan organitzant i que hi estem treballant i que hi estan treballant –no està acabada–, i s'hi ha de continuar sumant i treballant; doncs, un seguiment de totes les feines que estan fent, que fos política, que ja no fos societat civil que està amb ell, sinó que hi ha un seguiment més estret, no? I, per tant, això podria, si les coses van bé, ser una acció de govern, per què no?, del Govern català, del Govern espanyol.

En realitat..., jo vull respondre a aquesta pregunta que assenyalava el Rafael Luna, perquè crec que és molt important. Em demanava què pensava de la visita que

es va fer al febrer; i, com que és una de les preguntes complicades, no la vull deixar passar. Jo crec que va ser inoportuna, perquè el dia que van arribar va ser el dia que Mubarak deixava el poder. Va ser inoportuna; o sigui, crec que va estar malament el moment en què van anar-hi. Ara, ha d'haver-hi diàleg; ha d'haver-hi persones, polítics espanyols que vagin a Guinea, perquè és normal, no és un trencament de relacions. Ara bé, també depèn de què és el que vas a fer i el que tu demanes en aquestes reunions, no? I, per tant, més compromís cap a la democràcia, un canvi polític, una proposta d'un canvi cap a una democràcia. Bé, això es va fer a Espanya, per què no pot passar a Guinea Equatorial –per què no pot passar?–, propiciar-ho.

Que se'n vagin amb els seus diners. Vull dir, al Iemen ha marxat al-Saleh, s'ha establert als Estats Units, i és intocable; vull dir que s'ha fet una situació d'immunitat. No ho sé... Hi han moltes maneres, no?, de propiciar un canvi cap a la democràcia. Però en un país tan petit, amb una població que és cert –que això ho deia en Joan Boada– que ha estat expulsada la que podria propiciar un canvi cap a una societat més plural, que tenen capacitats i estudis..., són fora, marxen, perquè tenen risc de patir presó o mort. Clar, no ho sé... Per tant, sí que hi han coses que es poden fer.

I després, també –recollint una altra proposta del senyor Rafael Luna–, probablement aquestes feines que estan fent aquestes persones..., s'hauran de trobar amb grans fundacions que puguin donar-los un cop de mà i fer un seguiment del que estan fent. Perquè és certa també una altra cosa: com que s'ha fracassat moltes vegades –perquè això és una història que té quaranta anys–, el que s'està fent és una cosa a porta tancada, unes trobades a porta tancada, una feina interna i a poc a poc, anem pas a pas, anem consolidant el que tenim, i què som, i a qui hi podem afegir.

I s'han proposat, també, algunes coses, alguns vetos, no?, de qui hi pot participar o qui no hi pot participar. Penso que seria bo que tinguessin aquest recolzament de fundacions molt importants de l'Estat espanyol perquè, quan això ja estigui preparat, puguin fer una presentació, perquè, de fet, parlem d'una cosa que no s'ha presentat, d'un treball intern que ells estan fent amb molta cura i... Doncs, fer un seguiment del que estan fent i fer una presentació oficial.

I el Govern espanyol té dret..., perquè tots tenim dret a tenir opinió –tots tenim dret. El Parlament de Catalunya ha expressat la seva opinió, alta i clara. Té dret a dir: «Nosaltres tenim espanyols que viuen a Guinea que ens devem a ells, tenim empresaris que tenen negocis aquí i ens devem a ells. Ara bé, tenim opinió, i pensem que el règim de Guinea...» A Guinea portem quaranta anys de dictadura, ja n'hi ha prou, deixem que comenci un procés democràtic. I aprofitant també que en Teodoro Obiang..., vull dir, té setanta-quatre, farà setanta-cinc ara. Vull dir, ja n'hi ha prou, no? I penso que tots tenim dret a tenir opinió.

Per això volia acabar abans la meua presentació parlant de l'important que és, per als científics socials, que vostès tinguin opinió. Perquè vostès ens marquen a nosaltres les vies, també, per defensar coses, per tre-

ballar, per ser rigorós. I, per tant, jo penso que són algunes de les coses que vostès podrien fer.

També una altra qüestió sobre el que mencionava el senyor Joan Boada de les accions repressives a consolat i a l'ambaixada. Tot això és molt complicat perquè la gent no vol denunciar, perquè la gent té por. Però jo crec que seria bo un toc. Alguna cosa de dir... Ja sabem que el règim –acabo ja– dictatorial –no només el guineà, allò de Síria és un cas molt fefaent, que hi han hagut denúncies temps enrere–, ja sabem que els règims dictatorials estan més enllà de les seves fronteres, però si nosaltres reforcem la societat civil que viu, des de la transnacionalitat, a Espanya, a França, a la Gran Bretanya, estem reforçant una altra manera de pensar la Guinea. També per als guineans que viuen a Guinea. Per tant, penso que hem de mirar com fer-ho perquè la gent denunciï.

I vull agrair tots els comentaris. Em sap greu perquè segurament no he respost a tots, però ha estat un plaer estar aquí.

El president

Moltes gràcies. Si els representants dels grups volen tenir una ronda d'intervencions... Si no, donaríem per concloua aquesta intervenció. *(Pausa.)*

Fem un recés, si els sembla, també perquè puguin entrar, sortir. I, llavors, entrariem d'aquí a cinc minuts –els sembla correcte?–, de cara a tenir la segona compareixença, que els recordo que són els representants de l'aliança lliure veneçolana.

La sessió se suspèn a dos quarts de dotze del migdia i dos minuts i es reprèn a tres quarts de dotze i cinc minuts.

El president

Reprenem la sessió de la comissió amb la segona compareixença, que seria la representació de l'Aliança per la Llibertat de Veneçuela, que vénen en la seva representació el senyor Rafael Eduardo Martínez Narváez, que és el responsable de les relacions institucionals –a la meva dreta–, i –una plaça més enllà– el senyor Oswaldo Gil Pérez, que és el coordinador general.

Compareixença

d'una representació d'Aliança per la Llibertat de Veneçuela per a informar de les activitats d'aquesta entitat i de la situació de vulneració dels drets humans i de restricció de les llibertats i els drets a Veneçuela (tram. 357-00257/09)

Intervindrien tots dos, segons m'han comunicat; en conseqüència, els vint minuts d'intervenció els tindrien, a efectes de partir-los en la proporció que tinguin per oportuna, entre tots dos compareixents. Després ja saben vostès quina és la dinàmica. I, en qualsevol dels casos, sí que el fet que des del moment que par-

lem d'una qüestió que..., anem bé de temps i són dos compareixents, si els sembla, seria més aviat de vint, vint-i-cinc minuts, a efectes que pugin tenir el temps per exposar dues persones diferents en representació de la mateixa entitat, de l'aliança lliure de Veneçuela, l'Aliança per la Llibertat de Veneçuela.

Per tant, té la paraula el senyor Rafael Eduardo Martínez Narváez, com a responsable de les relacions institucionals. *It's your turn.*

Rafael Eduardo Martínez Narváez

(representant d'Aliança per la Llibertat de Veneçuela)

Gracias, señor presidente. Gracias a los diputados por la invitación a comparecer en esta comisión. Nuestra agrupación, Alianza por la Libertad de Venezuela, fue creada en el año 2006, reúne a venezolanos, personas de origen venezolano radicados en Cataluña, y nuestro objetivo es transmitir e informar a la opinión pública catalana de la situación en general que existe en Venezuela, nuestro país de origen, con relación al respeto y a la garantía de los derechos humanos y las libertades.

En este sentido, pues, voy a comenzar mi exposición. Intentaremos resumir trece años de trayectoria, trece años de gobierno encabezado por el presidente Chávez. En este corto tiempo intentaremos tocar los puntos clave, digamos, en los cuales pensamos nosotros existe vulneración o irregularidades en el tema mencionado.

(L'exposició de l'orador és acompanyada d'una projecció de xarts, els quals poden ésser consultats a l'expedient de la comissió.)

En Venezuela, el Gobierno chavista –como se denominan ellos mismos– considera que la disidencia, el no estar de acuerdo con sus ideas políticas, pues es prácticamente un delito *de facto*. Es como se trata, es el tratamiento que se le da desde las instancias oficiales. Se llega, incluso, a criminalizar a jueces y a otros funcionarios que, en el ejercicio de sus potestades, dicten o emitan medidas o sentencias que no vayan a favor del Gobierno.

Hay varias técnicas, digamos, o la metodología es diversa según hacia dónde vaya enfocada. Estas son, por ejemplo: la utilización de la judicatura, de algunos jueces y magistrados como medio de represión y persecución política, mediante la apertura de procesos judiciales espurios, valiéndose de estas personas que son afectas al oficialismo, incluso algunas de ellas militantes del PSUV, en este caso, el Partido Socialista Unido de Venezuela.

Igualmente, se acude a la imposición irregular de multas, sanciones, revocaciones de licencias a los medios de comunicación y a las empresas que son consideradas contrarias al Gobierno.

Se procede al encarcelamiento de dirigentes y activistas opositores, sin seguir el debido proceso y durante períodos mayores a los previstos en la legislación.

Se somete igualmente al escarnio público a aquellos ciudadanos que desde el Gobierno se considera que son contrarios a la revolución, como dice el presiden-

te Chávez. En este caso, pues, el mismo presidente, a través de su programa de televisión –que, como todos sabemos, tiene periódicamente–, se dedica con nombre y apellidos a mencionar y a someter, como digo, al escarnio público a estas personas.

Igualmente, se produce una exclusión, un proceso de exclusión de las plantillas laborales de las empresas estatales y, además, existe la prohibición de recibir subvenciones, ayudas, o suscribir contratos con entidades públicas por parte de ciudadanos o empresas que se consideren también no afectas al oficialismo.

Igualmente se han creado una serie de organizaciones paraestatales y paramilitares también –organizaciones armadas– para amedrentar y sembrar el miedo entre los integrantes del movimiento de oposición venezolano.

Nosotros vamos a tocar seis puntos, que son: el referido a la libertad de expresión, a las libertades políticas, las listas de *apartheid* que se han utilizado en Venezuela, vamos a hablar sobre el derecho a la propiedad y a la libertad de manifestación y, por último, la persecución policial y los procesos judiciales en contra de los disidentes.

En el informe correspondiente al año 2000 –estamos hablando de hace doce años–, la Corte Interamericana de los Derechos Humanos, a través de su relatoría especial para la libertad de expresión, identificó casos de violación a este derecho constitucional, a la libertad de expresión. Un caso muy connotado fue el del abogado y profesor universitario Pablo Aure, quien fue detenido por autoridades militares, en el año 2001, por la publicación de un artículo en el que se expresaba sobre la actitud supuestamente –desde su punto de vista y opinión– sumisa de los militares frente al presidente Hugo Chávez. Fue dejado en libertad el día 10 de enero de ese mismo año, pero sigue, a estas alturas, enfrentando cargos bajo la jurisdicción militar por violar el artículo 505 del Código de justicia militar.

El 7 de febrero del año 2001, la Comisión Interamericana de los Derechos Humanos otorgó medidas cautelares en favor de otro periodista, en este caso Pablo López Ulacio. La comisión indicó que el señor López Ulacio –cito textualmente– «se encuentra en una situación de grave riesgo» y se solicitó que cesase el hostigamiento contra la libertad de expresión del periodista y, en consecuencia, se levantase la medida de censura previa que pesa en su contra, la cual comprende al semanario *La Razón*.

Durante el año 2002, un año después, la Corte Interamericana de los Derechos Humanos dictó medidas cautelares de protección para más de cuarenta personas, en su mayoría periodistas y activistas de los derechos humanos en Venezuela. O sea, como vemos, se ha ido produciendo una escalada, digamos, desde la llegada al poder del presidente Chávez, y estamos hablando, pues, de hace prácticamente unos diez años.

Ya en su informe anual del año 2002, en sus conclusiones, la Corte Interamericana de los Derechos Humanos considera –textual la cita–: «La falta de independencia del poder judicial, las limitaciones a la

libertad de expresión, el estado deliberativo en que se encuentran las fuerzas armadas, el grado extremo de polarización de la sociedad, el accionar grupos de exterminio, la poca credibilidad de las instituciones de control, debido a la incertidumbre sobre la constitucionalidad de su designación y la parcialidad de sus actuaciones, la falta de coordinación entre las fuerzas de seguridad, representan una clara debilidad de los pilares fundamentales para la existencia del estado de derecho en un sistema democrático, según los términos de la convención americana y de la Carta democrática interamericana. Por ello esta comisión urge al fortalecimiento del estado de derecho en Venezuela, con la mayor brevedad posible.»

Estamos hablando, señores, de hace diez años, esta era la situación ya existente en Venezuela en el año 2002, según el informe de la Comisión Interamericana de los Derechos Humanos.

En este sentido, en cuanto a la libertad de expresión, otra de las violaciones que se han ido produciendo a lo largo de este tiempo es la no renovación de la concesión radioeléctrica al canal de televisión Radio Caracas Televisión –esto ocurrió en el año 2007–, después de cincuenta y tres años de emisiones ininterrumpidas de este canal –era el canal de televisión más antiguo del país.

Se ha producido el cierre de treinta y cuatro emisoras de radio en el año 2009, por parte de Diosdado Cabello –que es un activista y un militante, pues, un alto dirigente del partido oficialista–, en su carácter de ministro de Obras Públicas. Y, textualmente, en su momento Diosdado Cabello dijo: «Recibimos la instrucción del comandante Chávez de acabar con el latifundio radioeléctrico, el latifundio mediático, y lo vamos a hacer. Si la oligarquía no cede en sus privilegios por las buenas, el pueblo la va a obligar por las malas. Y, en este caso, en Venezuela el pueblo es el Gobierno.» Esto son palabras de un ministro del Gobierno de Chávez en el momento del cierre de treinta y cuatro emisoras de radio.

En el año 2010, recientemente, se impuso una multa de 2 millones de dólares al canal Globovisión por transmitir información acerca de disturbios e incidentes en las cárceles, en varias cárceles de Venezuela. El Gobierno, pues, era de la posición de que estos disturbios y esta información no debía transmitirse y por ello multó a este canal con esta cantidad.

Igualmente, se han abierto procesos judiciales contra decenas de periodistas y directivos de medios de comunicación por sus denuncias sobre supuestas irregularidades, delitos, actos de corrupción ocurridos durante la Administración chavista.

En este sentido, y vuelvo al informe, en este caso del año 2010, de la Comisión Interamericana de Derechos Humanos, que dice textualmente: «La Asamblea Nacional aprobó una reforma a la Ley de responsabilidad social en radiotelevisión, ahora denominada Ley de responsabilidad social en radio, televisión y medios electrónicos. En cuanto al aumento de las limitaciones a los contenidos, el proyecto incorpora nuevas conductas prohibidas, utilizando un lenguaje vago y

ambiguo. En este sentido, se prohíbe a todos los medios, incluso a los que con cualquier formato circulen por internet, las expresiones o informaciones que promuevan el odio o la intolerancia, fomenten zozobra en la ciudadanía, desconozcan a las autoridades, o inciten o promuevan el incumplimiento del ordenamiento jurídico vigente. Estas conductas son extremadamente difíciles de definir, lo que deja a las personas, los emisores o transmisores de estos mensajes, en la incertidumbre sobre cuál es el alcance de su derecho a la libertad de expresión.»

Por este motivo, como ya lo ha explicado en ocasiones anteriores la Comisión Interamericana de Derechos Humanos, este tipo de normas otorgan a las autoridades administrativas encargadas de aplicarlas una discrecionalidad incompatible con la plena vigencia del estado de derecho y la libertad de pensamiento y expresión.

En cuanto a las libertades políticas –que sería el siguiente punto que abordaré–, una de las técnicas empleadas por el Gobierno, como represalia, han sido las inhabilitaciones para desempeñar cargos públicos. Para esto se les inician o se les incoan, pues, procedimientos judiciales, con lo cual la persona se ve impedida de acceder a ningún tipo de cargo público, ni postularse a cargos de elección popular.

En este sentido, en mayo del año 2010, la Contraloría General de la República inhabilitó a ocho aspirantes a cargos políticos: seis de oposición y dos del Partido Socialista Unido de Venezuela. Es decir que esto afecta prácticamente a la totalidad de los venezolanos, y en este caso a los miembros del PSUV que en su momento no se subordinaron a lo que se les establecía desde el partido de gobierno.

La prohibición se sucedió o se estableció para participar en las elecciones parlamentarias el 26 de setiembre. Y entre estos sancionados está Manuel Rosales, quien –como seguramente ustedes sabrán– fue el candidato presidencial, así como ex comisarios de la Policía Metropolitana –que es un caso que luego mencionaré–, quienes están presos o están sometidos..., bueno, están condenados a treinta años de prisión. Y se intentó postular..., lo que hicieron fue postularse para cargos de elección popular, de manera de hacer uso de sus derechos, y se les inhabilitó políticamente.

Otro de los casos notorios en este sentido es el de Leopoldo López, ex alcalde. En octubre de 2011 el Tribunal Supremo de Justicia ratificó la inhabilitación para desempeñar cargos públicos que recae sobre López, impuesta por la Contraloría General, a pesar de que la Corte Interamericana de Derechos Humanos ordenó en setiembre de ese mismo año –cito textualmente– «dejar sin efecto las resoluciones emitidas por el contralor general de la república mediante las cuales se declaró la inhabilitación para el ejercicio de funciones públicas del señor López Mendoza por un período de tres y seis años».

La corte también encontró culpable al Estado venezolano por violar los derechos de López a la protección judicial y a la defensa en los procedimientos adminis-

trativos que derivaron en la imposición de las sanciones de inhabilitación.

Otra de las técnicas o de las dinámicas que ocurren en Venezuela, pues, es la implementación de instancias gubernamentales paralelas –gobiernos paralelos, en pocas palabras–, esto como una vía para evadir las victorias electorales de la oposición a nivel local y regional. En el año 2009, utilizando el privilegio de la ley habilitante que permitía al poder ejecutivo legislar discrecionalmente, se creó la Autoridad Única del Distrito Capital –es decir, de la capital de Venezuela, de Caracas– para despojar –es un despojo *de facto*– al alcalde opositor Alfredo Ledezma de sus funciones. Alfredo Ledezma fue el candidato de la oposición que resultó electo.

Igualmente, en el año 2010, haciendo uso de la misma potestad, desde la presidencia de la república se crearon los llamados «consejos revolucionarios de gobierno», constituidos por activistas del chavismo y que en la práctica pueden ejercer las mismas competencias de gobierno que los funcionarios formalmente electos a nivel regional. En ambos casos, se produjo además el desvío hacia estas nuevas instancias del presupuesto que la Administración central, pues, transfiere normalmente a los entes locales y regionales.

El presidente Chávez ha recibido durante su mandato tres leyes habilitantes: la primera en el año 2000, luego en el año 2007 y posteriormente en el año 2010. El poder ejecutivo, directamente el presidente Chávez, ha promulgado o reformado 143 leyes, incluyendo varias leyes orgánicas, como la Ley orgánica de hidrocarburos, la Ley orgánica de la fuerza armada, la Ley de tierras y la Ley orgánica de reestructuración del sector eléctrico.

Pasaremos ahora a un punto que nosotros consideramos capital y que creemos que ilustra perfectamente el espíritu de persecución que mueve, que ha movido al Gobierno venezolano durante los últimos años. A finales del año 2003, los grupos de oposición en Venezuela recolectaron varios millones de firmas solicitando la convocatoria de un referéndum revocatorio –establecido en la constitución–, estos datos fueron entregados al Consejo Nacional Electoral –que es el ente..., es un poder público que regula el ámbito electoral en Venezuela– para que validara y diera su visto bueno a esta solicitud y a estas firmas.

Por solicitud escrita del presidente Chávez, fechada el 30 de enero del 2004, este ente electoral entregó al diputado oficialista Luis Tascón copia certificada de todas las solicitudes introducidas ante ese órgano. A las pocas semanas de haber recibido estas firmas, ese parlamentario publicó en una página web denominada «Lista Tascón» los datos personales de las personas que habían rellenado las solicitudes para el referéndum revocatorio. Esta página web fue utilizada por las instituciones del Estado y otras dependencias oficiales como base de datos de consulta destinada a discriminar a quienes figurasen en la misma. Por supuesto basándose o presumiendo de que todos lo que habían firmado en solicitud del referéndum, pues, eran opositores.

El día 16 de abril del año 2005 –más de año y medio después, prácticamente–, durante una de sus intervenciones televisivas, el presidente Chávez ordenó públicamente el cese del uso de la lista Tascón como medio de persecución política reconociendo, por lo tanto, implícitamente, o explícitamente más bien, la existencia de un proceso de *apartheid* por causas políticas en Venezuela.

Esta lista Tascón se perfeccionó y se convirtió en un *software* autónomo, denominado «Programa Maisanta», y luego en una aplicación informática llamada «Batalla de Santa Inés». En este caso se adicionaron, a la lista original, la base de datos de los beneficiarios de los programas sociales del Gobierno –de las misiones–, de los cotizantes de la seguridad social y del padrón electoral. Todo esto se incorporó y se constituyó o se desarrolló una aplicación informática, la cual siguió siendo utilizada por funcionarios gubernamentales para discriminar a las personas según su tendencia política.

En pantalla tienen una impresión de este programa en el cual –como ustedes pueden ver– aparecen una serie de datos personales. Esto era una base de datos de acceso público, estaba a disposición de los funcionarios oficiales, y allí se verificaba..., cuando una persona iba a realizar cualquier tipo de trámite, pues, se le daba curso o no en función de su adscripción política.

En este sentido, la Comisión Interamericana de Derechos Humanos, en el año 2005 decía, o expresó: «La comisión manifiesta su preocupación por la existencia de una tendencia dirigida a intimidar, hostigar y estigmatizar a personas y organizaciones que se pronuncien en disenso de las políticas o funcionarios del Gobierno.»

La comisión también fue alertada sobre la existencia de un creciente número de incidentes discriminatorios, por parte de entes del Estado y sectores privados, en el otorgamiento de trabajo y servicios públicos por motivos ideológicos u otras razones conexas. Esto es un informe, o esta es otra resolución emitida por la Corte Interamericana de los Derechos Humanos.

De acuerdo a esta información, las personas que demostrarían discrepancias políticas con el actual Gobierno serían las que en mayor proporción se encuentran desempleadas o afectadas por estas acciones discriminatorias.

La comisión tomó conocimiento de que, pese a que el 15 de abril de 2005 el presidente hizo un llamado a las autoridades y a sus colaboradores de archivar y enterrar –esto es textualmente– la llamada «lista Tascón», persisten hasta la fecha las denuncias de que la lista sigue siendo utilizada para cercenar a los firmantes de servicios básicos y programas de bienestar social. Y continúan siendo despedidos o no empleados en empresas tanto privadas como en entes del Estado.

Le doy paso a mi compañero para que continúe con la exposición, y él se va a referir, en este caso, o continuará la exposición incidiendo en las violaciones al derecho a la propiedad.

Oswaldo Gil Pérez (representant d'Aliança per la Llibertat de Veneçuela)

Otro aspecto que ha caracterizado al Gobierno de Hugo Chávez, en estos trece años, es la creciente violación del derecho de propiedad. Desde su llegada al poder, el Gobierno ha ido aplicando una política muy peculiar en lo que se refiere al respeto y garantía de la propiedad privada.

Mediante la Ley de tierras, aprobada vía decreto presidencial, y mediante otras legislaciones similares, se despoja a los legítimos propietarios de determinados bienes –industrias, comercios, fincas agropecuarias, casas, bloques de pisos o desarrollos inmobiliarios– argumentando siempre razones de utilidad pública o interés social. Se apela a la figura de la expropiación y la nacionalización, y también se califican como «adquisiciones forzosas» u «ocupaciones temporales».

Sin embargo, al no cumplirse las condiciones que caracterizan a las figuras legales nacionalización y expropiación, se termina produciendo una confiscación encubierta, por dos motivos. En primer lugar, la apropiación de los bienes por parte del Estado y de terceros bajo su autorización o auspicio, llámense consejos comunales, sindicatos, círculos bolivarianos, no está respaldada por una sentencia judicial firme, como establece la Constitución venezolana. Y, por otro lado, la indemnización económica ofrecida es irrisoria o sencillamente inexistente.

El problema no afecta solo a las grandes empresas y multinacionales, sino a pequeños productores agrícolas, dueños de pymes y propietarios de pisos, casas y viviendas, en general. El colectivo de empresas inmigrantes de origen español ha sido uno de los afectados directos por estas medidas. Grandes bancos, como el Banco de Santander, cuya filial el Banco de Venezuela fue nacionalizado por mandato del presidente Chávez. Asimismo, ha sido nacionalizada la empresa comercializadora de fertilizantes y semillas Agroisleña. Esta empresa fue fundada por inmigrantes españoles en los años cincuenta. Así como decenas de productores de caña de azúcar asentados en la provincia venezolana de Yaracuy, que también fueron expropiados.

Todos ellos han sido despojados de sus propiedades sin haber recibido, hasta la fecha, en su inmensa mayoría, cantidad alguna por estas denominadas «expropiaciones».

Asimismo queremos destacar algunos datos publicados por la Asociación de Propietarios de Inmuebles Urbanos de Venezuela, que agrupa a más de trescientas personas afectadas por las invasiones, ocupaciones o expropiaciones de sus propiedades.

Solo me referiré, en este momento, a la ciudad de Caracas. Destacaremos las siguientes cifras: más de 155 edificios permanecen invadidos desde el año 2003 hasta la fecha; 800 casas, terrenos y naves industriales permanecen invadidos en Caracas. En el año 2006, por orden del alcalde mayor, el alcalde oficialista Juan Barreto, 188 edificios alquilados fueron afectados para expropiación. Hasta la fecha, ningún propietario ha sido indemnizado, ni se ha adjudicado a sus inquilinos

el disfrute de estas viviendas. En el mismo año 2006, 53 edificios vacíos fueron ocupados y afectados para expropiación; de estos 53 edificios solo 12 han sido indemnizados, pero ninguno de estos edificios ha sido restituído a su propietario.

A nivel nacional, se estima –no hay cifras que se puedan considerar fiables, porque hay bastante poca transparencia en la manera en que se ejecutan estas expropiaciones– que más de 22.000 inmuebles han sido invadidos desde el año 99 al año 2011.

Otro aspecto que ha caracterizado al régimen de Hugo Chávez es la limitación de la libertad de expresión. Un ejemplo que queremos destacar fueron los hechos que ocurrieron en abril del 2002 en Venezuela. Durante este mes, producto de la fuerte polarización política existente en el país, se precipitaron diversos sucesos en los cuales perdieron la vida decena de ciudadanos y cientos de personas sufrieron graves heridas producto de ataques armados, algunos, incluso, cometidos con armamento de guerra.

El detonante se produjo el día 9 de abril, cuando la central sindical y la patronal empresarial, junto a los trabajadores de la industria petrolera, convocaron una huelga general. La protesta estaba motivada por el despido de trabajadores en Petróleos de Venezuela para substituirlos por activistas del oficialismo. Lo que en principio estaba previsto como protesta puntual, de veinticuatro horas, se convirtió en indefinida cuando el presidente Chávez, a través de su programa de televisión –como es habitual–, despidió a decenas de trabajadores y directivos de la petrolera estatal.

El día 11 de abril, una multitudinaria manifestación, inicialmente convocada para la zona este de Caracas, se desvía hacia la sede del Gobierno, en cuyos alrededores se mantienen agrupados numerosos seguidores oficialistas. En horas de mediodía, los noticieros comienzan a reportar heridos por arma de fuego entre los manifestantes, que llegan a los alrededores del Palacio de Miraflores.

Mientras el presidente Chávez se dirige al país en cadena nacional, a través de todos los medios de comunicación, a pocos metros de donde realiza su alocución los heridos y muertos caen por decenas. Según las cifras oficiales, publicadas por la Defensoría del Pueblo, los sucesos de este día causaron 19 fallecidos y 71 heridos. La amplia mayoría de ellos con heridos por arma de fuego: pistolas, fusiles, inclusive subametralladoras.

A pesar de las indicaciones expresas por parte de la Organización de Estados Americanos, el Gobierno venezolano no realizó ninguna investigación exhaustiva al respecto, ni siquiera del nivel técnico requerido para dilucidar un caso de esta magnitud.

Al día de hoy, las responsabilidades por los fallecidos y heridos de aquellos sucesos solo han recaído en algunas personas que tienen como característica común ser, para aquellos momentos, integrantes de las fuerzas policiales adscritas a una alcaldía gobernada por la oposición. Citamos algunos nombres –que ya Eduardo, en su momento, lo comentó también. El caso del

señor Iván Simonovis, el jefe de la Seguridad Ciudadana de Caracas, que fue condenado a treinta años de prisión, que está sufriendo un cáncer y no está recibiendo la atención médica adecuada, evidenciando el contraste de cómo algunos enfermos de cáncer, en Venezuela, son tratados de diferente manera. Seis oficiales de la Policía Metropolitana de Caracas también fueron condenados a treinta años. El presidente de la Confederación de Trabajadores de Venezuela fue condenado también a dieciséis años.

En cuanto a la persecución política –que es otro hecho que ha caracterizado al régimen–, Amnistía Internacional, en su informe correspondiente al año 2011 –que es el último disponible–, expresó lo siguiente: «Que continuaron los ataques y amenazas contra los defensores y defensoras de los derechos humanos. Se continuó la represión hacia la disidencia.» Casos célebres: el del ex gobernador Oswaldo Álvarez Paz, el del presidente de Globovisión, el del candidato a la gobernación del estado de Barinas Wilmer Azuaje, y muchos otros casos.

En cuanto a la independencia de la judicatura –y aquí quiero hacer un especial énfasis–, está el caso de la jueza María Lourdes Afiuni Mora, que fue detenida en el año 2009, después de que el presidente Chávez pidiera, a través de su programa de televisión, treinta años de cárcel para esa jueza, solo por haber liberado a un banquero no afecto al chavismo que continuaba en cárcel más allá del límite establecido por la ley.

Bueno, paso la palabra a Eduardo para que haga un cierre de la exposición.

Rafael Eduardo Martínez Narváez

Sí, como decía al principio, es muy complicado resumir en tan poco tiempo, pues, trece años de Gobierno y trece años de violaciones continuadas de los derechos humanos.

Como resumen, yo quisiera leer nuevamente lo que dice la OEA en su informe del año 2010, que es el último disponible: «La última visita de la comisión a Venezuela se llevó a cabo en mayo de 2002, luego del quiebre institucional que tuvo lugar en abril del mismo año. A partir de esa visita, en diciembre de 2003, la comisión publicó el informe sobre la situación de los derechos humanos en Venezuela, en el que emitió una serie de recomendaciones. Desde entonces, a fin de dar seguimiento a sus recomendaciones, así como de recabar información de primera mano sobre la situación de los derechos humanos en Venezuela, la comisión ha realizado una serie de gestiones para solicitar al Estado su anuencia para realizar una visita de observación. Hasta la fecha el Estado se ha negado a permitir una visita de la Comisión Interamericana de Derechos Humanos a Venezuela, lo cual no solo afecta a las facultades asignadas a la comisión, como órgano principal de la OEA para la promoción y protección de los derechos humanos, sino que además debilita gravemente el sistema de protección creado por los estados miembros de nuestra organización.»

Nosotros, como miembros, como integrantes de Alianza por la Libertad e intentando ser una voz, digamos, de las personas que en estos momentos están en Venezuela sufriendo todos estos ataques y todos estos atropellos, y a través también de una serie de firmas que hemos recolectado –más de doscientas firmas– en las diferentes manifestaciones y actos que hemos hecho en Barcelona, pues, queremos solicitar expresamente, realizar una petición al Parlament de Catalunya en su carácter de órgano depositario de la representación política del pueblo catalán y máximo garante de sus derechos, apelando a lo contenido en el preámbulo del vigente Estatuto de autonomía, el cual dice: «Cataluña, desde su tradición humanista, afirma su compromiso con todos los pueblos para construir un orden mundial pacífico y justo.» Por eso, solicitamos, con todo respeto, que este órgano de gobierno considere emitir un pronunciamiento institucional precisando su posición respecto a la actual situación en materia de derechos humanos y vigencia del estado de derecho en Venezuela.

Muchas gracias.

El president

Moltes gràcies, senyors Martínez i Gil. Tenen la paraula, llavors, els representants dels diversos grups parlamentaris, seguint l'ordre habitual. I, per tant, tindria la paraula el representant del Grup Socialista. Senyor Labandera? *(Pausa.)*

L'illustre senyor Labandera té la paraula. Ho faríem en deu minuts, si els sembla, i així tenim un marge de temps per tractar els temes plantejats.

Roberto Edgardo Labandera Ganachipi

Gràcies, president. Doncs, nosaltres –ja ho vam manifestar en el seu dia– agràim i creiem que és important que l'Aliança per la Llibertat de Venezuela vingui i faci aquí, al Parlament, la seva explicació.

Y creemos, por otra parte, que hay en esta explicación algunos elementos que queremos valorar de forma objetiva, separando aquello que pueda ser –en la intervención en algún momento parece que están mezclados–..., lo que es el tema de defensa de derechos humanos de lo que es el posicionamiento político ante un gobierno determinado. En este último no entraremos; creo que no corresponde a nuestro grupo pronunciarlos. Pero sí en la materia que ustedes han expuesto en materia de derechos humanos.

Como latinoamericano de origen y además por el hecho de haber seguido y seguir políticamente también muchos de los procesos políticos en Latinoamérica... De hecho, en los últimos quince y veinte años, pero básicamente en los últimos quince años, se han producido una serie de cambios políticos importantes. Y me permitirá, presidente, que haga solamente una cita de estos nuevos cambios políticos que, evidentemente, han cambiado la situación política en América Latina y que después de años de gobiernos dictatoriales –que Venezuela tampoco estuvo exenta en su histórica del peso en las dictaduras–, pues, hoy en día tie-

ne todo el continente un mayor nivel de democracia, el más alto nivel de regímenes democráticos –con esto no hago una valoración sobre el tema de Venezuela, sino globalmente.

Pero sí que creo que estamos además ante un proceso, que es un proceso realmente interesante y apasionante, en que los nuevos liderazgos políticos han impulsado nuevos movimientos políticos, cambios que afectan sobre todo al proceso democrático, movimientos políticos para el trabajo en favor de las reformas sociales y, también, en base de la creación de riqueza por la gestión, básicamente, por los poderes públicos, de los recursos naturales, cuando antes estos recursos naturales, que son la base fundamental de la política económica de estos países, estaban básicamente en manos privadas.

Por todo ello, yo creo que cuando hablamos de América Latina tenemos que tener en cuenta ese marco general. Este marco general no quiere decir que no entendamos, no comprendamos y no compartamos algunas de las observaciones que ustedes hacen sobre la actual situación de los derechos humanos y los derechos del ciudadano en Venezuela.

Nos preocupa, como nos preocupa también en otros países –y pondría el caso de Colombia–, que las funciones que le corresponden al Estado, que es justamente la defensa de la equidad y la defensa de los derechos, se vean vulneradas, o sean absolutamente insuficientes en algunos casos. Ustedes han citado algunas cuestiones, en todo caso yo a ellas, posteriormente, me referiré.

Pero quería hacer este marco general; este marco que decimos que estamos ante un proceso político diferente. Ustedes no han hecho ninguna cita a las relaciones políticas de Venezuela, incluso de la oposición venezolana, o de los defensores de los derechos humanos, con otros organismos latinoamericanos –aparte de la Corte Interamericana, evidentemente–, que ustedes saben que en América Latina son instrumentos muy vigorosos, muy potentes, las asambleas de derechos humanos de cada uno de los países, para trabajar en diversos ámbitos, no solo en el ámbito de los derechos políticos, sino también e incluso de los derechos de las comunidades indígenas, por ejemplo, de las minorías en muchos de estos países que es necesario rescatar.

Y la primera pregunta que a mí me gustaría que pudieran contestar es: ¿cuál es el grado de relación de la Alianza por la Libertad de Venezuela con estos organismos de defensa de los derechos humanos en Latinoamérica? Que son, vuelvo a decir, instrumentos validados internacionalmente, con un respaldo de las organizaciones internacionales en materia de derechos humanos, y que, realmente, también trabajan con situaciones similares en otros países, o incluso apelando a aquello, al esclarecimiento de muchos procesos de vulneración de los derechos humanos que han ocurrido en los últimos veinte o treinta años en América Latina, y que ustedes seguramente también conocen, como puede ser el caso de torturas y desapariciones en Argentina, en Uruguay, en Paraguay, en Brasil, en Chile, la Operación Cóndor, las situaciones que se han

vivido, o la misma situación de Colombia, que tenéis al lado, que sabéis que es una situación realmente difícil y muy delicada.

Esta es la primera de las cuestiones que yo quisiera plantearles; es decir, el grado de conexión de vuestra organización con otros actores en materia de derechos humanos.

La segunda reflexión que a mí..., ustedes han citado las implicaciones de, por ejemplo..., si las afectaciones que sufre la judicatura, que es uno de los elementos claves para la garantía de derechos, ¿eh?, y, por ejemplo, habéis citado algunos elementos importantes. Yo encuentro a faltar, seguramente, no solo la valoración política que hacéis, sino una justificación de hechos. Es decir, dónde están los expedientes, o quién tiene..., los expedientes que se han hecho, los expedientes que se han dirigido a la Comisión Interamericana de Derechos Humanos, que seguramente... Porque este catálogo de todos los requerimientos que se han hecho en esta materia consolida y fortalece la petición que hacéis, no exclusivamente la valoración política, la cual evidentemente no ponemos en duda, sino la necesaria justificación o la creación del archivo de justificaciones, que es un elemento fundamental para que el tema pueda tirar adelante.

Una cuestión que ustedes han citado sobre..., el señor Oswaldo Gil ha hecho la valoración de la acción política del actual Gobierno con relación a las inversiones, a las inversiones españolas, en general. Yo no sé si vosotros podéis agregar, también, si esto ocurre con inversores catalanes que estén en Venezuela y cuál es la afectación en ese sentido.

Habéis hablado del tema del derecho a la propiedad privada. También encuentro que la denuncia que hacéis es una denuncia que tendría que venir justificada con datos más objetivos en estos elementos. Vosotros hacéis una alerta, una advertencia; es decir, esto está pasando. Pero yo creo que, desde el punto de vista de una denuncia de estas características, necesitamos todos tener la mayor cantidad de elementos. Y me gustaría también saber, en ese sentido, cuáles son las organizaciones internacionales que colaboran en este proceso para, justamente, poder darle mayor fuerza a los elementos que estáis planteando vosotros en este momento.

La otra cuestión importante, es que en materia..., vosotros habéis hecho básicamente una explicación sobre la situación de derechos de la oposición política —cosa que encuentro acertada—, pero también me gustaría saber, porque la población venezolana es una población diversa, si este proceso está afectando al conjunto de minorías, como podemos tener en otros países del área caribeña, las minorías negras, las minorías, por ejemplo, de los colectivos indígenas. Es decir, si está teniendo un impacto este tipo de política sobre estas cuestiones. En todo caso, como elemento de conocimiento. Porque no lo habéis citado, es posible que no; pero en todo caso si esto es uno de los elementos también, porque en el proceso de profundización democrática de nuestros países, pero sobre todo para un país como Venezuela, es un elemento de importancia.

Luego, me gustaría también que pudierais hacer una valoración sobre esta política y el impacto que tiene sobre la situación económica y social del país. Es decir, me gustaría saber, por ejemplo, los datos que en este momento vosotros manejaís con relación a la evolución de la renta per cápita en Venezuela, la mejora o el deterioro de los servicios públicos que prestan atención en la educación y la salud. En fin, ¿cómo lo valoráis vosotros? Es decir, cuál es el impacto que tiene esta política en el ámbito económico y social, porque para nosotros es realmente también un factor importante a la hora de valorar la situación que estáis planteando vosotros.

Es evidente que nuestro grupo manifiesta, en primer lugar, el interés de seguir conociendo la realidad de Venezuela a través de todos sus actores. Contáis y contaréis con el grupo siempre para sentirnos escuchados en los procesos que estáis llevando a cabo. Nos preocupa la situación de deterioro del proceso democrático en Venezuela —es evidente—, todo y que se ha producido la elección del presidente Chávez por procesos electorales. Bueno, acabamos de ver, por ejemplo, también, una gran potencia que recientemente ha tenido elecciones y las denuncias que ha habido, por ejemplo, en Rusia, de procesos similares. Por tanto, no por mal de muchos sea el consuelo de torpes.

Pero en realidad aquí lo que nosotros realmente manifestamos es esta preocupación por todos estos factores que ustedes están señalando. Desde el punto de vista político es una preocupación que queremos trasladar y canalizar de forma clara hacia la oposición política, no tanto para la defensa de sus derechos y posiciones políticas, sino para el hecho de que solo puede haber un proceso democrático convincente, un proceso democrático que sirva a los venezolanos y a las venezolanas si aquellos que actúan tienen todas las garantías para poder ejercer la oposición política.

Luego, es evidente que los venezolanos y las venezolanas, como ocurre siempre si el proceso democrático es adecuado, es claro, es transparente, pues, elegirán en función de sus intereses y en función de su visión política y en función de quién mejor les represente. Pero, de todas maneras, para ello también este balance de estos años en el ámbito de la economía, en el ámbito de la sociedad, en el relacionamiento con los organismos internacionales. Ustedes señalaban en la última parte de su intervención que la comisión de la OEA sobre derechos humanos no puede entrar en Venezuela, y ese es un elemento que a nosotros nos preocupa.

A nadie escapa —y acabo, presidente— la importancia del proceso que está viviendo Venezuela para toda América Latina, la importancia y el impacto económico que han tenido las políticas del presidente Chávez en América Latina. Tenemos, en este sentido, valoraciones que seguramente no son convergentes, pueden ser divergentes, pero en algunas seguramente coincidiríamos. Pero, en todo caso, lo que quisiera es profundizar en la información sobre lo que vosotros hacéis y este ruego —un «prec», como dirien en català— de que es necesario que los enunciados que habéis manifestado vengán acompañados con sus cifras.

Seguramente que en veinticinco minutos ha sido difícil poder explicarlo todo, pero creo que como grupo queremos tener el máximo de la información, el mayor rigor de esta información para poder también hacer las valoraciones más justas en beneficio del proceso de democratización de Venezuela.

Gracias.

El president

Gràcies, senyor Labandera. Té la paraula el representant del Grup Popular, l'excel·lentíssim senyor Rafael Luna.

Rafael Luna Vivas

Fòrça mercejats, senyor president.

Yo agradecer la presencia, cómo no, de los representantes de la Alianza por la Libertad de Venezuela Rafael Eduardo Martínez y Oswaldo Gil.

Quiero decir que desde nuestra formación política seguimos de cerca, bastante de cerca... Por lo tanto, las exposiciones que se han podido hoy aportar son exposiciones que las conocemos y que también, pues, quiero decir, nos consta que son verdaderamente fidedignas. Que, al fin de cuentas, se ha hecho una exposición amplia, que podía serlo mucho más, de un estado en el cual hay un dictador fascista de izquierdas como es Hugo Chávez, donde, a través de las urnas, ha llegado a acaparar un poder, que es el que tiene sometido a un pueblo en toda clase de derechos humanos.

Ustedes han expuesto casos de derechos humanos, de violación de los derechos humanos. Yo quizás puedo salir a decirle que en prensa la única libertad que puede existir es la prensa..., o sea, la televisión está copada, las radios están cerradas, y la prensa escrita tiene cierta libertad. Claro, evidentemente, si el monopolio del papel lo tiene el señor Chávez, pues, «si no me interesa, no hay papel y no se publica».

También decir, cuando se solapan órganos, por ejemplo, hay elecciones democráticas para una alcaldía como es la de Caracas, y en Caracas te encuentras realmente que sí que están los electos, pero están para que se reúnan, pasen el tiempo, mientras el señor Chávez se ha montado, pues, los que dirigen realmente.

Aquí se ha hablado de que en todos los sitios se cuecen habas. Luego han puesto un ejemplo de Rusia. Evidentemente, Rusia ha tenido la gran oportunidad y la gran posibilidad de tener observadores internacionales para decir que ha habido fraude. Ojalá la hubiera tenido Venezuela, que no la ha tenido, ni de los estados americanos ni tampoco realmente de ningún organismo internacional. Por lo tanto, ya me hubiera gustado a mí que hubiera habido observadores internacionales que hubieran hecho lo mismo que ha sucedido en Rusia.

Por lo tanto, nosotros... Hay una cuestión, el señor Labandera decía: «Nos gustaría saber mucho qué relaciones tienen ustedes con otros grupos opositores con un reconocimiento internacional, como pueda ser de

Colombia.» Yo le amplió la pregunta: ¿qué relaciones tienen ustedes con otros grupos opositores de reconocimiento internacional de Ecuador o de Cuba? (*Veus de fons.*) Sí, sí, de Cuba. ¿Qué relaciones tienen? Lo mismo que les han dicho, por parte del Partido Socialista, qué relaciones pueden tener ustedes, en este sentido, con Colombia, pues, también nosotros quisiéramos saber hasta dónde llegan esas relaciones con otros grupos de un prestigio internacional realmente en cuestión de derechos humanos.

Es cierto que en Hispanoamérica ha habido una apertura importante a la democracia —es cierto—, pero no deja de ser cierto que esa apertura democrática ha conllevado realmente a unas dictaduras, algunas ya con muchos años, como es la de Cuba, y otras son recientes, como puede ser Venezuela o puede ser Ecuador. Por lo tanto, a mí me ha extrañado mucho que se obvien estos dos países y solamente, pues, se simplifique uno..., que nosotros, evidentemente, si los derechos humanos también en ese país, que es Colombia, se violan, estaremos también en contra. Por lo tanto, quiero decir que las democracias evolucionan, pero según como pueden evolucionar y de la manera que puedan evolucionar.

Yo solamente les tengo que decir a ustedes que, como conozco el tema de cerca..., también comunicarles que hay compañeros de ustedes que están siguiendo, desde Venezuela, esta intervención a través de la «cam» que tenemos en el Parlamento. Por lo tanto, hay una repercusión importante también de lo que aquí se está hablando y se está diciendo. Y decirles que, desde nuestro grupo parlamentario, nos tienen a su entera disposición, total y absoluta, para recuperar la democracia y la libertad..., de un dictador fascista, comunista, como es el señor Hugo Chávez.

El president

Moltes gràcies, senyor Luna. Té la paraula el representant d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa, el senyor Joan Boada.

Joan Boada Masoliver

Gràcies, senyor president. Agrair també la presencia dels senyors Martínez i Gil. Jo els parlaré en català, perquè m'han dit que entenen perfectament el català. Em sap greu que a Venèçuela no em puguin entendre, però vostès els explicaran perfectament quina és la meua opinió sobre això.

Bé, agrair-los també que puguin aquí explicar-nos la seva versió, que això evidentment enforteix la capacitat que podem tenir després tots nosaltres de saber què és el que passa a Venèçuela en aquests moments.

Bé, jo no comparteixo en absolut el que ha dit el senyor Luna, jo no crec que a Venèçuela hi hagi cap dictadura feixista d'esquerres. I no crec que hi hagi cap dictadura i no crec que sigui feixista per una senzilla raó molt fàcil, no?, que han arribat al poder, en aquest cas el senyor Chávez, a través d'unes eleccions lliures... (*Rafael Luna Vivas diu: «Hitler també hi va arribar.»*)

El president

Senyor Luna, si us plau, ja sap que les normes de la comissió impedeixen que hi pugui haver diàleg entre els intervinents.

Joan Boada Masoliver

...en unes eleccions, el 1998, lliures i que les va guanyar d'una manera clara. El que sí que va passar, per exemple, el 2002 –que vostès no n'han fet esment i jo voldria que la meua intervenció fos una mica d'equilibri– sí que va haver-hi un cop d'estat, que va fer que el senyor Carmona, president de Fedecámaras, la dreta d'aquest país, doncs, durant dos dies va ser el president a través d'un cop d'estat contra Hugo Chávez, que llavors va permetre, el moviment cívic, social, doncs, que es tornés a restituir el senyor Chávez.

Bé, ho dic perquè la situació que hi ha en aquests moments a Veneçuela és de tensió, d'enfrontament entre dos sectors, entre dos maneres de pensar el país, entre una manera més socialista, d'esquerres, i una altra molt més dretana. Precisament, aquesta segona, abans de l'arribada del senyor Chávez, es va dedicar a destruir el país, a robar mitjançant la corrupció dels governs anteriors al 98. I, vostès ho saben molt més que jo, que va portar a Veneçuela a una situació, si no de fallida, quasi de fallida econòmica molt basada també en la crisi del petroli anterior, però també en una corrupció brutal de sectors, que ara, doncs, es diuen que són «antichavistes», amb tota legitimitat, només faltaria.

De totes maneres, tota aquesta situació, ho dic per mantenir aquest equilibri que jo voldria mantenir amb el meu posicionament... És clar, vostès parlem contínuament que no hi ha llibertat d'expressió, segur que deu passar algunes d'aquestes qüestions, jo ho he seguit, no vull jo posar-ho en dubte. Però deixi'm que els llegeixi un escrit de la Nielsen Media Research Internacional, que analitza els mitjans de comunicació a nivell internacional, i també el que ha publicat el Center for Economic and Policy Research de Washington. Diu –diuen ells, eh?, no jo–: «La gran majoria de canals televisivos en Venezuela, de donde recibe la información la mayoría de la población, son canales privados. Las cadenas públicas, que son la minoría, cubren solo un 5 por ciento de la audiencia. El 95 por ciento de la población recibe la información de los canales privados, la mayoría fuertemente hostiles hacia el Gobierno Chávez. Los canales públicos, que cubren un 5 por ciento de la audiencia total, tienen un porcentaje mucho menor que en Francia» –un 37 per cent– «o en Gran Bretaña, otro 37 por ciento. Nadie acusa a los gobiernos de estos países de ser dictatoriales. Es cierto que el tono de las televisiones públicas de estos países es mucho menos partidista que los canales públicos venezolanos» –segur–, «con lo cual la comparación tiene límites» –una altra cosa és com. «El partidismo de los canales públicos venezolanos es muy acentuado. Ahora bien, la clara hostilidad hacia el Gobierno de la mayoría de los canales privados, que cubren a la gran mayoría de la ciudadanía, es enormemente partidista; la neutralidad y objetividad no exis-

te en tales medios, los cuales son meros instrumentos propagandísticos de los grupos de presión afectados por las reformas del Gobierno Chávez.»

No ho diu Joan Boada, i no ho diuen tampoc altres persones, ho diuen centres internacionals, alguns situats als Estats Units, i els Estats Units tampoc massa sospitosos d'anar a favor del senyor Chávez..., no massa sospitosos, pel que hem vist i contemplat.

És clar, vostès tornen a insistir –i jo no vull posar en dubte el que vostès diuen– en la manca de llibertat d'expressió. Però jo he vist, he seguit a través dels mitjans de comunicació que l'oposició al senyor Chávez ha fet una espècie de primàries que han fet que el senyor Capriles sigui el candidat... Bé, en un país amb una dictadura feixista d'esquerres difícilment l'oposició pot seguir un procés que ha fet –que a mi em sembla correctíssim, evidentment–..., de buscar un sol candidat –això és una decisió estratègica, que a mi em sembla molt bé que ho hagin fet, no?–, de buscar una persona, ho han fet amb tota llibertat, per tot el territori veneçolà, i ha fet, doncs, que hi hagi una persona. Bé, m'estranya molt que diguem aquests qualificatius. O, al mateix temps, que l'oposició governa a cinc dels vuit estats més poblats de Veneçuela; els governa l'oposició, no pas els del PSUV, sinó l'oposició. Cinc dels vuit estats més poblats, eh?, amb eleccions lliures. Perquè aquests si les han guanyat en les mateixes eleccions protagonitzades pel Govern veneçolà de l'Hugo Chávez, segur que també deuen ser lliures quan les guanya la dreta, tan lliures com quan les guanya el senyor Chávez, en la mateixa..., ho suposo, perquè, si no, llavors ho hauríem de posar tot en dubte.

Bé, en definitiva, veig que la situació, diguéssim..., l'hauríem de buscar una mica més equilibrada. I és possible que el sistema judicial, com diuen vostès, doncs, estigui fortament controlat pel poder executiu –cosa que nosaltres no acceptem de totes totes. Però –no sé si servirà d'exemple, negatiu exemple– nosaltres vivim en un país on un jutge, el senyor Garzón, també ha set acusat, no pas per l'executiu, sinó pels seus mateixos companys, per un sector de la judicatura clarament feixista o que té arrels amb el franquisme. Vull dir, una situació que també es dona a tots els països. Com dèiem abans, no vol dir que «mal de muchos, consuelo de tontos» –de *torpes*, deia el senyor Labandera. Però, en tot cas, són situacions que en una democràcia en teoria tan avançada com l'espanyola, doncs, també ens trobem en situacions que, a vegades, ens fan caure la cara de vergonya.

En definitiva, nosaltres hem escoltat atentament les seves postures. Segur que algunes de les qüestions..., o les qüestions que vostès han plantejat són certes, jo no les vull posar en dubte. Però, en tot cas, el que li faltava i el que jo he volgut donar és un cert equilibri a la situació de Veneçuela, un país amb una renda *per capita* del voltant dels dotze mil dòlars i un índex de desenvolupament humà que és el setanta-tres, que és un índex alt. Vol dir que segur que aquests anys de govern concret del senyor Chávez també han significat –és possible– una millora de la situació econòmica dels veneçolans i les veneçolanes, almenys d'un sector, el sector més empobrit, el sector que no tenia dret

a la propietat. I per això algunes de les actuacions que s'han portat a terme per tal de socialitzar els béns –situació que es pot donar si, evidentment, això fa que la concentració de molts béns en poques persones provoqui la pobresa dels ciutadans. És una decisió que nosaltres respectem, però, en tot cas, si ha de significar la millora de la qualitat de vida dels ciutadans, fins i tot la valorem positivament.

Aquesta és la nostra proposta. Nosaltres no li preguntarem res en concret, perquè em sembla que ja s'han explicat prou. La nostra intervenció ha estat més que res per buscar l'equilibri entre el que diu l'Aliança per la Llibertat de Veneçuela i el que nosaltres també coneixem, i en som conscients, del que passa a Veneçuela.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, senyor Boada. Té la paraula el representant del Grup d'Esquerra Republicana de Catalunya, l'illustre senyor Pere Aragonès.

Pere Aragonès i Garcia

Moltes gràcies, president. En primer lloc, en nom del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, volem donar la benvinguda als representants de l'Aliança per la Llibertat de Veneçuela el senyor Martínez, el senyor Gil. Agrair-los la seva exposició, que ha estat bastant detallada sobre la situació dels drets humans a Veneçuela.

Aproximar-se a la situació dels drets humans a Veneçuela per nosaltres requereix abstroure'ns de quina és la ideologia política de qui mana, en el sentit que el president Chávez ell mateix s'ha autoerigit en líder de l'esquerra llatinoamericana. I, per tant, nosaltres, que som un partit d'esquerres, obviem quina és la ideologia, en aquest cas, de qui governa i ens centrem en quina és la situació dels drets humans.

I, en aquest sentit, nosaltres creiem que la situació dels drets humans a Veneçuela –i això seria una pregunta que m'agradaria fer-los–..., si ens ho podrien ampliar una mica. És clar, nosaltres creiem que també està afectada per una forta polarització social que hi ha a Veneçuela, la distribució també tant de la riquesa, amb una part important de la població que viu en una situació molt propera a la pobresa... De fet, jo, que vaig poder visitar Veneçuela fa uns anys, una de les coses que més em va sorprendre va ser la imatge de Caracas d'uns gratacels, tota una zona de barraques, uns altres gratacels, que aquest era una mica l'*skyline*, no?, l'horitzó. I, realment, visualitzava només amb aquesta imatge una forta polarització social.

I, per altra banda, un aspecte que nosaltres creiem que també hi té molt a veure a tot arreu del món quan es produeixen violacions de drets humans, que és l'aspecte de la corrupció. Una corrupció que, evidentment, en un país que el 94 per cent de les exportacions es basen en el petroli, i que, per tant, això també genera, des del nostre punt de vista, uns riscos a mitjà termini

molt grans... Perquè si en aquests moments Veneçuela, tot i que està en una situació en alguns aspectes complicada, com vostès ens han explicat, doncs, segueix mantenint un determinant nivell de creixement és gràcies a la dependència del petroli. En el moment en què això s'acabi, la situació pot ser molt pitjor.

Però, evidentment, la dependència d'un sol sector afavoreix la corrupció, perquè qui controla aquest sector controla bona part de l'economia i de la societat. I crec que la situació de la corrupció va més enllà de quina sigui l'actitud del Govern; és a dir, és una qüestió que és un treball de molts anys d'anar canviant determinades pràctiques.

Nosaltres el que hem fet també és mirar els informes de Human Rights Watch del 2012 i del 2011, i, de fet, coincideixen amb moltes de les preocupacions que vostès han situat. La qüestió de la independència del poder judicial, és clar que hi ha hagut..., o el que és la divisió de poders, doncs, no s'està complint, i, per tant, el poder judicial en molts casos..., hi ha bastant casos que Human Rights Watch detecta que estan realment influenciats o bé per corrupció o bé també per orientació política. Per tant, aquest és un dels primers problemes.

El segon que remarca Human Rights Watch és la legislació per decret. És a dir, el fet del decret presidencial –el decret ja existeix també a Catalunya i a l'Estat espanyol, i darrerament s'està utilitzant, però hi ha un sistema de convalidació– és una figura que portada a l'extrem i depèn de com estiguin regulades les constitucions és clarament abusiva. Per tant, la legislació per decret..., i sobretot per a l'exercici de drets fonamentals. És a dir, el fet que sigui el president qui legisli en matèria de drets fonamentals, doncs, obviant el debat parlamentari sí que és una situació greu, que denuncia Human Rights Watch.

També alguns aspectes de la llibertat dels mitjans de comunicació, i es centra no tant en l'atorgament o no de llicències, sinó en el fet que les lleis..., és a dir, com es codifica penalment el que serien limitacions a la llibertat d'expressió. A l'Estat espanyol hi ha el delictes d'injúries. Però aquí, doncs, bé, hi ha hagut una ampliació del que és la tipificació de delictes relacionats amb la llibertat d'expressió. I, per tant, moltes vegades simples opinions poden acabar esdevenint delictes amb alguns determinats canvis de legislació. La situació, doncs, de denúncia de l'oposició i el fet que després es vegin immersos en processos judicials –d'això vostès ens n'han parlat molt. També la situació dels defensors de drets humans, que ho tenen complicat per actuar. Els abusos policials, condicions de presó, drets laborals. També, en aquest informe es destaca la intervenció que hi ha sobre els sindicats, que coarta l'organització dels treballadors, i també les dificultats que té la societat civil per organitzar-se.

Per tant, és evident que, tot i les diferències d'aquest informe amb els informes de 1996 i 1997, en què hi havia una situació de forta violència, es parlava de molts abusos policials, em sembla que el de –el tinc aquí, perdonin– 1998 –per tant, un any abans que s'iniciïn tots els canvis i la presidència d'Hugo Chávez– sobre-

tot es centrava en abusos policials i el de 1997 parlava de cent tres execucions fora d'un procés judicial... Si nosaltres ja estem en contra de la pena de mort, encara més de les execucions realitzades extraprocesalment. Per tant, és a dir, venien d'una situació molt dura, de molta violència, i ara estan en una situació en què els drets humans encara no estan prou reconeguts. Però crec que és important situar aquesta panoràmica.

Com que jo no he sabut trobar en els informes de Human Rights Watch les violacions de drets humans pel que fa, sobretot, a aquest cas d'execucions extrajudicials o casos de tortura, ens agradaria saber si vostès ens poden ampliar la informació, si encara es produeixen de manera tan important com als anys 96, 97, 98.

Bé, és complicat sempre des d'un país jutjar el que passa a quatre mil, cinc mil quilòmetres de distància, sobretot quan també hi han aspectes de política interna i de dialèctica entre Govern i oposició que hi estan vinculades. Però, en tot cas, sí que el nostre grup en tot allò que faci referència a drets humans..., nosaltres els brindem el suport per tal que es respectin els drets humans a Veneçuela d'acord amb els estàndards internacionals que estableixen organitzacions, que a nosaltres ens mereixen molt respecte, com és Human Rights Watch.

Per tant, esperant que ens puguin respondre les preguntes, els agraim, de nou, la compareixença i estem a la seva disposició per a aquests aspectes que comentava ara mateix.

Gràcies.

El president

Gràcies, senyor Aragonès. Té la paraula, per últim, el representant del Grup de Convergència i Unió, el senyor Roger Montañola.

Roger Montañola i Busquets

Moltes gràcies, senyor president. Tal com han fet aquells diputats que m'han precedit en l'ús de la paraula, agrair als representants d'Aliança per la Llibertat de Veneçuela la seva presència avui al Parlament de Catalunya, en aquesta compareixença.

Si m'ho permeten, jo també faré ús de quina és la llengua pròpia del nostre país, el català, per tal de fer aquesta compareixença, esperant i desitjant que vostès em puguin entendre, i si no és el cas, doncs, tan sols m'ho hauran de comentar.

En primer lloc, i cenyint-nos a l'anàlisi de la situació que ja han fet de forma diversa, evidentment, aquells diputats que m'han precedit, voldria focalitzar-nos en una sèrie d'aspectes que creiem, des d'aquest grup parlamentari, que són interessants, que ens mostren una realitat d'un país, que, evidentment, no és del nostre «agradó», per dir-ho d'una manera..., incorrecta segurament. I, per tant, exposar quina és la nostra idea, i després formular-los, a vostès, una sèrie de preguntes.

En primer lloc, en l'anàlisi d'aquesta Veneçuela que vostès ens dibuixen, ens preocupa la transformació

institucional. Feia una estona, un diputat representant dels grups de l'oposició parlava de l'accés democràtic al Govern de qui n'és el president, senyor Hugo Chávez. I és cert, el seu accés va ser democràtic, jo crec que aquest element és inqüestionable, no?

Però si després ens remetem a veure quina transformació institucional ha viscut Veneçuela, segurament si el senyor Charles-Louis de Secondat, és a dir, Montesquieu, aixequés el cap, li cauria la cara de vergonya, perquè allò que se'n diu «divisió de poders», allò que se'n diu «control d'un poder de l'altre...», és a dir, el legislatiu, l'executiu i judicial, i que és l'essència de l'Estat –entenem des de la nostra perspectiva– modern, doncs, en el cas de Veneçuela ha rebut un tremend cop de peu.

I, per tant, a dia d'avui, és evident, és clarificador –i així ho mostren els informes– que aquesta divisió i aquesta llibertat de cadascun dels poders no existeixen. Per tant, en aquest sentit, evidentment, no ens queda cap altra, doncs, que denunciar aquesta situació i, evidentment, no aprovar-la i, evidentment, també donar-los recolzament en aquestes quines són les seves peticions perquè això no sigui així.

En segon lloc, transformació econòmica. En feia esment el portaveu d'Esquerra Republicana i nosaltres també creiem que és interessant anomenar-ho. Veneçuela sí que és cert que té un cert nivell de prosperitat, perquè viu d'un recurs natural abundant, que és el petroli, que genera molts diners. Per tant, en aquest sentit, no hi hem d'entrar ni sortir. El que sí que és cert és que aquest recurs és limitat, i ens preocupa el futur de Veneçuela, amb el benentès que el dia que aquests recursos –no sembla que *a priori*, doncs, a curt termini s'hagin d'acabar– s'acabin, la seva economia es pot veure transformada d'una forma molt greu. I, per tant, en aquest sentit, creiem que és interessant que el poble de Veneçuela i, en aquest cas, els seus ciutadans, doncs, busquin altres fórmules que puguin generar riquesa en el seu país.

Tercer punt, i molt important: seguretat. En els últims anys, l'increment de la inseguretat ciutadana a Veneçuela ha estat flagrant, ha estat absoluta. I, per tant, Veneçuela, que, des de la perspectiva d'aquest grup parlamentari, poder hem entès que era un país de certa prosperitat, la seva seguretat al carrer, ja no tant per als turistes, que també, sinó pels mateixos ciutadans, és molt i molt complicada. Com passa, malauradament, en altres països dels seus voltants. Però, en aquest sentit, s'ha agreujat en els últims anys a Veneçuela, segurament conseqüència d'una situació política que poc ajudava al benestar ciutadà.

I, en últim lloc, Montesquieu no ho va anomenar, perquè segurament quan va morir aquest quart poder, que és el poder dels mitjans de comunicació, no tenia la força que té a dia d'avui. Però sí que és cert que la presència o omnipresència mediàtica del pensament del Govern veneçolà i, en aquest cas, del seu president, en un acte que podríem qualificar de megalomania excepcional, doncs, porta que no hi hagi tampoc una llibertat, que ha d'existir en els mitjans de comunicació públics.

Per tant, en aquest sentit, institucional, econòmic, de seguretat, mediàtic, també administratiu... Parlaven vostès que en la contractació de cert personal de l'espai públic, doncs, el fet de ser membre de la dissidència, evidentment, amputa completament les possibilitats de qualsevol ciutadà de Veneçuela d'accedir en igualtat d'oportunitats a llocs de treball a l'espai públic. I, per tant, en aquest sentit, no podem estar-hi d'acord.

Ens preocupa –ens preocupa, i ho reiterem– la situació de Veneçuela, i ens preocupa el fet i la banalització que, a vegades, els termes democràtics i la paraula «poble»..., es troben en segons quins tipus de països... Perquè a vegades en nom de la democràcia, quan no ho és, i a vegades en nom del poble, quan tampoc ho és, i a vegades amb el nom de la paraula «treballadors», quan tampoc ho són, doncs, es fan absolutes barbaritats. Fixem-nos, precisament, en el cas d'un país molt poc democràtic com és el Turkmenistan –segurament no el coneixen. El Turkmenistan té el trist rècord, juntament amb un altre país que es diu Corea del Nord, de tenir un partit anomenat Partit Democràtic i del Poble, que en realitat ni és democràtic ni és gaire del poble.

I, en aquest sentit, el que ens dóna la sensació, des d'aquest grup parlamentari, amb l'afany de buscar la veritat –i segurament, potser, sense conèixer exactament quina és la situació–, que aquells partits que ells s'autodeterminen del poble en moltes ocasions són de tot, menys del poble. Per tant, en aquest sentit, doncs, no podem manifestar, en cap cas, la nostra felicitat per la situació en què es troba Veneçuela.

S'han fet comentaris, des de grups, en aquest cas el Grup d'Iniciativa, que penso que mereixen ser contestats. En primer lloc –i no cal que..., ja ho hem parlat abans–, l'accés de Chávez al poder, és cert, va ser amb vies democràtiques. I em sembla que el representant del Partit Popular ha explicat altres casos en què l'accés al poder de diferents líders, doncs, eren formes democràtiques. Però, també, segurament acordarà vostè amb mi que la megalomania de segons quins tipus de personatges, independentment de la seva ideologia, quan s'assenten al poder genera situacions absolutament dramàtiques i que atempten contra els principis elementals de l'estat de dret, de l'estat democràtic i de les llibertats més bàsiques de l'ésser humà. I això ha passat a Veneçuela –i això ha passat a Veneçuela–, igual que havia passat en segons quins espais de l'Europa de principis o de mitjans del segle xx. Per tant, això ens preocupa.

I, per últim, una última cosa, que crec que és elemental que es tingui en compte en aquesta comissió per discutir-la i que formi part de l'anàlisi del que fem aquí. Aquí no ens posem a valorar quines són les millores ideologies i quines no ho són. De fet, l'arc parlamentari català és plural –afortunadament– i hi conté diferents matisos del que són les posicions ideològiques de partits polítics. En el que em sembla que tots estem d'acord –i és greu que es qüestionari, i és l'essència segurament d'aquesta comissió– és en el tema dels drets humans. Perquè aquí avaluem el que són drets humans, el que són llibertats i el que no ho són, el que

permet que les persones s'expressin de forma lliure i allò que no ho és. I això, malgrat les ideologies d'aquells que lideren els països dels quals podem discutir –i li asseguro que són plurals en aquesta comissió– no ha de ser mai motiu de discussió per qualsevol electe d'aquest Parlament que respecta –segur–..., i els seus partits estan aquí gràcies que tenim un model de llibertats i un model de drets humans a Catalunya i a Espanya que ens permet fer aquestes coses.

Per tant, en aquest sentit, justificar o banalitzar qualsevol tipus d'acció que, des de la nostra perspectiva, el que fa és atemptar contra la dignitat fonamental de les persones, i en aquest cas dels ciutadans de Veneçuela, em sembla absolutament una barbàrie.

Per tant, en aquest sentit, agrair-los la seva presència i, per acabar, fer-los una sèrie de preguntes, a veure si s'avenen a respondre-les.

En primer lloc, i atès el context polític actual i les informacions que sorgeixen, que a vegades són poc clares, segurament derivades d'aquesta poca llibertat i d'aquesta poca facilitat de comunicació que s'esdevé a Veneçuela, amb la situació política i mèdica en què es troba el president del seu país –no és la voluntat d'aquest grup polític fer una anàlisi d'aquesta situació–, quin és el futur que es pot determinar si el dia que mori Chávez –que no sabem quin és, i no desitgem la mort, evidentment, a ningú–..., sí que volem saber quin és l'escenari que es dibuixa. Hi ha una alternativa real al Govern que pugui, doncs, agafar el relleu del partit? O es pot trobar el país amb una situació de caos al ser mancat de líder? Quina és aquella persona que creuen vostès que pot ser el successor de Chávez, i si creuen també vostès que en aquesta successió seguirem en un mateix model de governança o de lideratge, o canviaran les coses, com, potser, sembla que està passant en altres països de poc reconeixement democràtic, com és el cas de Corea del Nord.

Per últim, vostès viuen aquí, a Catalunya, i representen una associació que és evident que està contra, diguem-ne, les formes o contra el Govern del seu país, d'una forma lliure, doncs, ho defensen. La pregunta que els fem és: s'han vostès sentit amenaçats estant..., des d'aquí? Han rebut algun tipus de pressió, o no?

I, per últim, quines són –ja ho ha fet algun portaveu de l'oposició; si no m'equivoco, ho ha fet el senyor Labandera– les relacions que tenen vostès amb altres grups de l'oposició veneçolana?, per tal de conèixer, doncs, si treballen de forma consensuada o cadascú juga o duu a terme el seu rol de forma individualitzada.

En qualsevol cas, tot això, aquestes són les nostres preguntes.

Gràcies, senyor president; gràcies, senyors compareixents.

El president

Moltes gràcies, senyor Montañola.

Jo voldria fer una precisió com a president, que és la següent, per algunes expressions que s'han fet servir aquí. Aquesta no és la comissió de drets humans, com

saben vostès; és la Comissió de Cooperació i Solidaritat, per una banda. I, per l'altra, que com a president jo permetré la intervenció de tots i cadascun dels membres d'aquesta comissió o dels seus substituïts en el sentit i de la manera que tinguin per oportú intervenir sobre qualsevol matèria, sobre qualsevol qüestió, des de qualsevol punt de vista, perquè és el que correspon a un parlament democràtic en el qual existeix l'ideal –no tant la realitat, però sí l'ideal– i l'aspiració de la lliure expressió dels representants del poble de Catalunya.

Copso, pel to de les intervencions i pels temes que han sorgit en aquesta reunió de la comissió, que els diversos membres dels grups parlamentaris voldran tenir un torn d'intervenció posterior a la resposta per part dels..., o no és el cas? Ho dic per preveure-ho de cara a donar més o menys temps a les respostes que puguin fer els compareixents, en funció que vostès vulguin o no intervenir després. *(Pausa.) No? (Pausa. Joan Boada Masoliver demana per parlar.)*

Llavors, per al·lusions, senyor Boada, llavors?

Joan Boada Masoliver

Més que res és una mica abundar en el que vostè deia, precisament. Que jo crec que per respecte, precisament, a les víctimes que va fer el nazisme –per respecte a les víctimes del nazisme– és una mica indecent comparar el règim o l'actitud del senyor Chávez, president de Veneçuela, president democràtic de Veneçuela, amb el del senyor Hitler. Bàsicament per respecte a les víctimes que va crear el hitlerisme, que va ser terrible, i que nosaltres hauríem d'intentar evitar.

Gràcies, senyor president.

(Roger Montañola i Busquets demana per parlar.)

El president

Per al·lusions sobre el senyor Montañola...

Roger Montañola i Busquets

Entenc que per al·lusions, no directament al nom, però sí a la meua intervenció. Evidentment, ningú qüestiona que la quantitat de víctimes del nazisme, també, diguem-ho, del comunisme de Stalin, va ser infinitament major que la que ens trobem a Veneçuela. Però des d'aquest grup parlamentari el que mai acceptarem és que es justifiqui cap mort de cap ésser humà. I com que n'hi han hagut, de morts, per ser dissidents en el cas de Veneçuela, evidentment, les condemnarem.

El president

Bé, doncs, si no hi ha cap més intervenció demanada, tindrien la paraula els representants de l'aliança lliure de Veneçuela per un temps de..., jo diria, si no hi estan vostès en contra, que, tenint en compte la multiplicitat de qüestions que han sortit, podríem fer vint minuts. Si els sembla bé.

Llavors, vint minuts, amb una certa tolerància, més enllà..., com em caracteritza o intento que em caracteritzi.

Moltes gràcies.

Rafael Eduardo Martínez Narváez

Muy bien. A mí, en primer lugar, me gustaría, porque ha surgido la pregunta de varios de los diputados... Nosotros..., como entidad, la Alianza por la Libertad no tiene ningún tipo de relación –ningún tipo de relación, ninguno de los integrantes de esta agrupación– con ningún partido político en Venezuela, ni con ninguna otra organización a nivel internacional.

Hacemos lo que está a nuestro alcance, aquí donde estamos radicados, donde vivimos, que es en Cataluña, para –como lo dije al principio de mi intervención– intentar trasladar, informar y poner al tanto a la opinión pública catalana y española de la situación en Venezuela. Pero no dependemos ni tenemos relación alguna con ningún partido político ni venezolano ni español ni de ningún otro país.

Cedo la palabra a mi compañero, quien puede ir respondiendo varias de las preguntas realizadas por ustedes.

Oswaldo Gil Pérez

Sí, yo quisiera comenzar la intervención destacando las observaciones del señor Aragonés de analizar la situación de Venezuela sin pasarla por el prisma de las ideologías. Yo creo que es fundamental y es una gran evolución que, desde el punto de vista internacional, ya no se vea Venezuela desde el punto de vista de la izquierda y la derecha, sino desde el punto de vista del ejercicio democrático y del respeto a los derechos humanos.

Eso como un primer punto, porque precisamente ha sido un elemento del que ha hecho mucho provecho el mismo Gobierno, el querer dividir entre izquierda y derecha, el tildar a cualquiera que se oponga a lo que está haciendo el Gobierno de derecha o de extrema derecha, y cualquier persona, inclusive quienes han salido de sus propias filas decepcionados o condenando lo que ha ocurrido de inmediato..., han sido condenados de que pertenecen a la extrema derecha.

En Venezuela el ejercicio democrático, o seudodemocrático, del Gobierno creo que dista mucho de que esté alineado con determinadas ideologías; es una cosecha propia que ha hecho el mismo Gobierno, según la conveniencia.

Otro punto que considero transversal es la singularidad histórica de Venezuela. Si decía el señor Labandera de los procesos que han ocurrido en Latinoamérica, yo quiero destacar que Venezuela tiene ciertas singularidades con respecto a otros países de Latinoamérica.

En Venezuela, desde el año 1958 –la caída del dictador Marcos Pérez Jiménez– se inició un proceso democrático. Y ese proceso democrático, según se quie-

ra dibujar, ¿llega hasta 1999 con Chávez? Yo diría que no, yo diría 2002, 2003, cuando ya se puede poner en duda el ejercicio totalmente democrático. ¿Tildarlo de dictadura? Entramos dentro de las mismas discusiones y los matices, porque no pretendemos –ni ha sido parte de nuestra exposición– comparar con regímenes extremos la situación de Venezuela, pero sí manifestar la preocupación de lo que está ocurriendo.

Previa a nuestra presentación, se presentó el caso de Guinea; son cuarenta años de Teodoro Obiang en Guinea. Son cuarenta años; en Venezuela llevamos trece. Nuestro llamado de atención es: ¿vamos a esperar veinte años a darnos cuenta de que no se condenó a tiempo la evolución de este proceso, con los síntomas que estaba dando?

En ese hecho también de la singularidad, digo, el mismo Gobierno ha utilizado el poner en duda el hecho democrático de los regímenes que hubo en Venezuela desde 1958 hasta la llegada de Chávez. Una cosa es el ejercicio democrático y otra cosa es la corrupción. Y, como bien se ha dicho en esta sala, un gran problema en Venezuela ha sido el ingreso petrolero, pero lo ha sido antes de la llegada de Chávez y lo ha sido descomunadamente en el actual momento.

Los precios petroleros y los ingresos por concepto de petróleo en Venezuela en estos últimos años no tienen precedentes en la historia. De hecho, el Gobierno de Chávez ha recibido más ingresos petroleros que todos los gobiernos democráticos que hubo desde el año 1958. Hay cifras..., no se pueden contrastar, porque no hay transparencia de cómo se está gestionando el ingreso petrolero, pero se habla inclusive hasta de siete planes Marshall, del dinero que ha entrado a Venezuela en este tiempo.

Ha surgido también..., lo comentaba el señor Labandera y creo que el señor Boada también lo comentaba en cuanto a las mejoras de la situación económica y la situación de las personas más desfavorecidas en Venezuela. Hombre, lo menos que se puede esperar con un ingreso petrolero tan grande es que haya una distribución de la riqueza –es lo menos que se puede esperar. Lo que es discutible es que el costo de acceder a esa riqueza a través de programas como los que ejerce el Gobierno, llamados «misiones», sea a coste de manifestar una fidelidad política y perder el derecho a acceder a derechos básicos cuando se manifiesta una oposición a la ideología que se está implantando.

Entonces, el índice de desarrollo humano de Venezuela evidentemente que ha mejorado; es que es lo menos que se puede esperar. Pero, a su vez, hay cierta manipulación de las cifras que da el mismo Gobierno. Porque en Venezuela hay un control de cambio, y el cambio entre el bolívar y el dólar lo maneja el Gobierno y las cifras que realiza las realiza en torno al dólar oficial, pero el dólar paralelo, que es el cambio que se utiliza para poder acceder la gente de forma informal al acceso a divisa para obtener productos del extranjero..., si se hicieran las cuentas de los salarios de los venezolanos en función de ese cambio, que es el que realmente hace y marca los precios de la economía, el ingreso comparativo sería muchísimo menor.

Entonces, hay esos matices que a veces dan la impresión de que en Venezuela se está favoreciendo a los pobres; sí, es que es lo menos que se puede esperar con el ingreso que ha habido, y es el deber de un gobierno. Es evidente que la solidaridad de Venezuela –y que también es algo que no dejamos de reconocer– hacia otros países ha sido un hecho, pero también es un tema de cuando esa solidaridad se ha hecho a países que se alinean dentro de la misma ideología política, y como se interrumpen esas colaboraciones cuando hay cambio de gobierno en los otros países.

Comentaba el señor Boada también el tema de la diferencia entre los medios..., la proporción de los medios de comunicación entre el Gobierno y el Estado, y comentaba una cifra del alcance de los medios públicos de un 5 por ciento. Yo le confieso que no manejo esas cifras con precisión, tengo una visión muy general, pero le doy un ejemplo. Radio Caracas Televisión es el canal principal de audiencia de Venezuela, cuando el Gobierno lo interviene y pasa a llamarse Teves, ese mismo canal con los mismos medios pasa a tener una sintonía muy baja. Una cosa es hablar del alcance por sintonía y otra cosa es la repercusión y el dominio que se tiene sobre los medios de comunicación, donde progresivamente se ha ido implantando la autocensura.

No veamos Venezuela desde el prisma de que va a llegar una comisión de la policía a requisar qué se va a transmitir, pero si se amenaza paulatinamente, progresivamente a muchos comunicadores, y muchos se ven en ese espejo, y termina sintiéndose la necesidad de la autocensura.

El caso de Globovisión..., evidentemente, yo no niego que Globovisión es un canal que marcadamente muestra su oposición a lo que está ocurriendo en el Gobierno, pero a su misma vez el Gobierno le va cerrando todas las posibilidades. Globovisión no transmite en toda Venezuela. A Globovisión no se le ha permitido transmitir en señal abierta al resto del país; al resto del país llega por señal de cable. ¿Qué ha hecho la gente para poder contrastar el alcance que sí tienen los medios públicos en todo el país? Suscribirse a la televisión por cable para poder contrastar; un poco lo que usted decía, que me parece también un elemento fundamental el valorar el equilibrio.

Pues, precisamente, eso es lo que comentamos: no hay un equilibrio, porque el mismo Gobierno interviene cuando quiere en los medios de comunicación, interviene en todos los medios de comunicación. Se puede estar viendo una película, un partido de fútbol, lo que la gente desee desde su libertad de ver, y tiene que escuchar obligatoriamente en la televisión y en la radio durante ocho horas al presidente, violentando la libertad de comunicación. Y muchas veces ha ocurrido que estas intervenciones han ocurrido en paralelo cuando están ocurriendo hechos de los que la gente quería estar informada. Entonces, se viola el derecho a la información.

El señor Aragonès también ha preguntado sobre los casos de tortura. Vuelvo a lo mismo, no veamos desde el filtro de cómo fueron tal vez las dictaduras del cono sur en Latinoamérica, pero eso no quita el hecho de

que han ocurrido casos de torturas, de persecución, de ajusticiamientos. El detalle es que el acceso a la información es bastante limitado.

Hay casos documentados, la misma Comisión Interamericana de Derechos Humanos ha recibido denuncias, los mismos periodistas muchas veces han sido detenidos y han sido sometidos a vejaciones. Y, ya de entrada, podemos decir que sí, hay casos, pero no los comparemos para... Yo también destaco lo que ha comentado el señor Montañola del hecho de que ocurra una muerte, y queremos comparar si vale más una muerte o cien. El hecho es que si no nos manifestamos a tiempo para evitar una muerte, muy tarde llegaremos cuando ya ese proceso haya derivado en una persecución desde un sistema, desde un gobierno que promueve la violencia. Porque el Gobierno se ha caracterizado por promover la violencia.

El señor Montañola también se refería a la inseguridad. No lo hemos incluido en la presentación, pero hasta qué punto el no poder gozar de la seguridad ciudadana no es una violación de un derecho fundamental de circulación. Y resulta, muchos catalanes –el señor Labandera preguntaba por la situación de los derechos humanos de catalanes o de las propiedades de catalanes– o hijos de catalanes han regresado..., y yo creo que un gran porcentaje de los venezolanos que hayan salido del país lo han hecho precisamente por no esperar a que la próxima vez que les roben, les maten.

Y el Gobierno en estos trece años ha fomentado la violencia. La impunidad se estima en Venezuela en el 92 por ciento. Es decir, una persona que va a cometer un crimen sabe que tiene un 92 por ciento de probabilidad de que no le juzguen, y eso causa la reincidencia y el incremento de la violencia.

Bueno, paso la palabra a Eduardo para continuar.

Rafael Eduardo Martínez Narváez

Sí, gracias. Bueno, voy a ir intentando puntualizar lo que planteaba el señor Labandera, en primer lugar. Nosotros todo lo que hemos mencionado o buena parte de lo que hemos mencionado aquí es haciendo referencia a los informes de la Corte Interamericana de los Derechos Humanos y a la Organización de Estados Americanos. O sea, los ejemplos que hemos puesto han sido para ilustrar un poco más lo que está ocurriendo, pero es información de dominio público, además emitido por un ente de la naturaleza de la Organización de Estados Americanos.

En cuanto a otros órganos internacionales que puedan haber intervenido respecto a la situación en Venezuela, pues, está la Organización Internacional del Trabajo, por ejemplo, con relación al caso de los trabajadores petroleros despedidos en su momento. Inclusive la misma Internacional Socialista se pronunció respecto a la situación de los derechos humanos y la situación que existe en Venezuela en este sentido, o sea que este ente, al cual pertenece su partido, ha fijado la posición al respecto. La Sociedad Interamericana de Pren-

sa también ha emitido infinidad de pronunciamientos respecto a la libertad de expresión.

O sea que hay una implicación directa y continua y, hasta la fecha, de muchos organismos internacionales expresando su preocupación e intentando implicarse, pues, en cuanto a lo que está ocurriendo en Venezuela en materia de libertad y derechos humanos.

Nosotros, desde Alianza por la Libertad, no entramos, no es nuestra intención entrar en tema político, electoral ni partidista. Como he dicho antes, no formamos parte ni estamos adscritos a ninguna agrupación partidista. Efectivamente, el presidente Chávez ha llegado por la vía electoral. Nosotros no estamos valorando cómo ha llegado, en qué situación se encuentra el sistema electoral en Venezuela, etcétera. No es nuestra intención, ni es el objeto de este informe, o de esta comparecencia, mejor dicho.

Señor Boada, yo le diría que deberíamos intentar valorar la situación en Venezuela no desde la vertiente –tal y como decía mi compañero– izquierda/derecha, sino desde la vertiente libertades y no libertades, vigencia del estado de derecho y no vigencia del estado de derecho. Porque, realmente, en Venezuela los atropellados y los que han sido violentados en sus libertades..., no hay un distingo por una cuestión de ideología, porque a estas alturas hay una cantidad relativamente apreciable de personas que inclusive fueron altos dirigentes dentro del Gobierno o del partido del presidente Chávez..., y a estas alturas forman parte del movimiento de oposición. Lo cual quiere decir o refleja, en mi opinión, que la persecución o los atropellos se cometen de manera generalizada, no distinguiendo ni siquiera en esa vertiente izquierda/derecha; no es esa la situación en Venezuela. La situación es, desde nuestro punto de vista y en base a los datos con los cuales contamos y que hemos intentado trasladarles, de violación generalizada.

Luego, qué tan ciertos son los datos, o en cierta forma usted planteaba la situación, pues, tan ciertos como lo que dicen los informes de la OEA. Nosotros no hemos..., o hemos intentado..., seguramente habremos emitido o habremos fijado alguna posición política, indudablemente, porque estamos... –indudablemente–, pero no por una cuestión partidista –vuelvo y repito–, sino enfocándolo desde el punto de vista de la vigencia del estado de derecho, de la vigencia del sistema democrático y del respeto a los derechos humanos. Como si el Gobierno estuviese encabezado en este momento por el señor Capriles, sería exactamente la misma posición desde nuestra organización. No se trata de una posición política o partidista en contra del presidente Chávez. Nosotros estamos acudiendo a hechos objetivos comprobables y además reconocidos por una infinidad de organismos internacionales.

Señor Aragonès, sí, efectivamente, en la época o en la etapa anterior a la llegada del presidente Chávez existía una problemática importante a nivel de seguridad pública, a nivel inclusive de libertad en algunos casos también, pero yo creo que eso no disculpa en absoluto, ni mucho menos, lo que ha venido ocurriendo. Podríamos, efectivamente, haber hecho esta comparecencia

e irnos un poco o muchos años atrás; lo que pasa es que, bueno, habría sido mucho más amplia seguramente que la actual.

Nosotros hemos querido enfocarnos en este período, porque es la Administración que está vigente, porque es el Gobierno que está, digamos, desempeñándose desde el año 99, y por eso hemos querido hacer incidencia en este período justamente. Sobre todo por todas las implicaciones y de transformación que he mencionado al señor Labandera, o sea, ha habido una transformación profunda, pero en todos los sentidos. ¿Algunos puntos positivos? Seguramente, pero es que el ingreso petrolero, el ingreso económico que ha habido en Venezuela..., pues, habría que ser demasiado ineficiente como para que no se notaran unos ingresos alrededor de 600.000 millones de dólares a lo largo de estos trece años.

En cuanto a las ejecuciones extrajudiciales se siguen produciendo. Concretamente, es un caso de dominio público lo que ocurre en el estado de Portuguesa, en Venezuela: sigue habiendo grupos de exterminio que forman parte de cuerpos policiales y que siguen realizando estas ejecuciones extrajudiciales.

En cuanto a lo planteado por el señor Montañola..., ¿qué puede pasar o qué pasaría en un supuesto, en un futuro, en el caso de que no hubiera la figura del presidente? Pues, eso está establecido en la constitución. Lo que esperamos y ojalá..., siempre deseando, por supuesto, que la salud del presidente Chávez se recupere, porque no es ni mucho menos nuestra intención en absoluto ir en otro sentido. Pero en el caso de que eso ocurra, de que ocurra una ausencia definitiva del presidente de la república, el cauce, digamos, legal está establecido en la constitución, y es lo que creemos que se debe respetar.

En cuanto al planteamiento de si los que estamos fuera, en el exterior, hemos sufrido algún tipo de persecución o algún tipo de presiones... Voy a hablar en primer lugar en Cataluña, aunque es generalizado a nivel mundial, quienes vivimos fuera, quienes vivimos en el exterior, los venezolanos que hemos salido del país, es algo público que el presidente Chávez en diversas ocasiones se ha referido a nosotros, al grupo de venezolanos que residimos en el exterior, como el enemigo y como las personas que no estamos con él, y esto se ha trasladado, digamos, al tratamiento y a los trámites que nos afectan a nivel sobre todo de consulado. Los trámites consulares, pues, son eternos. Para obtener un pasaporte venezolano hay que esperar un promedio de ocho o nueve meses. Esto, yo creo que pocos países en el mundo tendrán este récord, por llamarlo de alguna manera.

Y luego, pues esto se extiende a nivel mundial, en todos los consulados de Venezuela en el exterior. Yo creo que esto es una muestra evidente de que se está... Así como se obedeció en su momento, como mencionaba antes, la lista Tascón y el presidente dictó que se debía de perseguir a quienes estuvieran en esa lista, pues, él públicamente ha dicho también que quienes

estamos en el exterior debemos ser sujetos de persecución también.

Y, por último –bueno, era la misma pregunta–, relación con otras entidades, otras organizaciones. Somos una agrupación independiente, sin ningún tipo de dependencia, ni del grupo ni de las individualidades que lo formamos, con ningún otro.

Muchas gracias por la invitación.

Oswaldo Gil Pérez

Sí, yo solo quería completar un pequeño inciso. Comentando lo que decía Eduardo de la situación de los venezolanos que estamos en el extranjero, quiero destacar que uno de los problemas también que hay hoy en día es que hay elecciones el 7 de octubre y los venezolanos que estamos en el extranjero queremos votar. El Gobierno, de una forma un poco camuflada, ha ido haciendo cada vez más lenta la posibilidad de inscripción. Inclusive vulnerando la misma constitución, ahora pide como requisito que los venezolanos que están en el extranjero tienen que acreditar que están en situación de residencia legal. ¿Qué sucede? Hay muchos venezolanos que, por las circunstancias personales que fueran, han emigrado y no pueden acreditar ese hecho; o sea, terminan perdiendo prácticamente la nacionalidad venezolana por el hecho de no estar en situación regular en el extranjero.

A su vez, los horarios consulares para la inscripción en el registro electoral son bastante limitados. Se ha solicitado que haya períodos especiales que sean compatibles con el horario laboral. No ha habido manera por parte del consulado. Y, en el caso de Miami, por ejemplo, se cerró el consulado por las diferencias políticas con el Gobierno de Estados Unidos. Y los venezolanos que residen en Miami hoy en día ni pueden realizar ningún trámite consular. La mayor parte de los venezolanos que han emigrado están en la ciudad de Miami, a todos se les está violentando su derecho. Y es una manera, porque saben que los resultados de las elecciones que se han celebrado de forma manual –cabe destacar que se realizan en el extranjero– siempre arrojan unos resultados en un 90 y tanto por ciento en contra del Gobierno.

Evidentemente, con la cantidad de venezolanos –que no es fácil medirlo, porque muchísimos venezolanos, es mi caso, somos hijos de españoles o hijos de europeos; entonces, tenemos una doble nacionalidad, y muchas veces es difícil saber cuántos venezolanos han emigrado... Pero a esos venezolanos se les está vulnerando su derecho a ejercer el derecho al voto.

El president

Bé, doncs, gràcies als compareixents, als diversos grups parlamentaris.

Quedaria conclosa aquesta reunió de la comissió.

La sessió s'aixeca a un quart de dues del migdia i nou minuts.